

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY DUCHOVNÍ HUDBY
FRÝDEK – MÍSTEK**

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1	Počet oborů, velikost.....	4
2.2	Historie a současnost.....	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	5
2.5	Vybavení školy a její podmínky	5
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	6
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	7
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ	8
5.1	Studijní zaměření - Přípravné studium.....	8
5.2	Studijní zaměření - Hra na zobcovou flétnu	11
5.3	Studijní zaměření – Hra na příčnou flétnu	14
5.4	Studijní zaměření - Hra na lesní roh.....	17
5.5	Studijní zaměření – Hra na trubku	21
5.6	Studijní zaměření - Hra na hoboj	24
5.7	Studijní zaměření - Hra na klarinet	27
5.8	Studijní zaměření - Hra na saxofon	31
5.9	Studijní zaměření - Hra na klavír.....	35
5.10	Studijní zaměření – Hra na varhany	38
5.11	Studijní zaměření – Sólový zpěv.....	45
5.12	Studijní zaměření - Hra na kytaru	48
5.13	Studijní zaměření – Hra na housle.....	52
5.14	Studijní zaměření – Hra na kontrabas.....	56
5.15	Kolektivní předměty.....	59
5.15.1	Vyučovací předmět: Komorní hra.....	59
5.15.2	Vyučovací předmět: Komorní zpěv	59
5.15.3	Vyučovací předmět: Hudební nauka.....	60
6	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	65
7	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	66
8	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	67

8.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	67
8.1.1	Metody hodnocení	67
8.1.2	Pravidla hodnocení	68
8.2	Oblasti vlastního hodnocení školy	70

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy duchovní hudby
Frýdek - Místek

Předkladatel: Základní umělecká škola duchovní hudby Frýdek – Místek, š.p.o.
ul. Československé armády 481, Frýdek – Místek 738 01
IČO: 63026376
Ředitel školy: Mgr. Josef Vojvodík
Telefon: +420 558 647 196
E-mail: zusdh.fm@tiscali.cz

Zřizovatel: Biskupství ostravsko - opavské
Kostelní náměstí. 3172/1
702 00 Ostrava, Moravská Ostrava
Telefon: +420 596 116 522
E-mail: kurie@doo.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2017

Mgr. Josef Vojvodík
ředitel školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola duchovní hudby je škola jednooborová, poskytující vzdělávání v hudebním oboru. Vzdělávání škola poskytuje ve hře na: klavír, varhany, zobcovou flétnu, příčnou flétnu, hoboj, klarinet, saxofon, lesní roh, trubku, housle, kontrabas, kytaru a sólový zpěv.

Škola organizuje výuku v přípravném stupni, I. stupni základního studia, II. stupni základního studia a ve studiu pro dospělé.

Maximální povolená kapacita je 400 žáků.

2.2 Historie a současnost

ZUŠ duchovní hudby byla založena za účelem výchovy a vzdělávání mladých hudebníků a zpěváků pro potřeby chrámových kůrů ve Frýdku – Místku a jeho okolí. Po několik desetiletí trvající vláda ateistického, materialistického totalitního režimu nedovolovala tehdejší generaci vzdělávání v oblasti duchovních hodnot, v oblasti kultury a umění byla prakticky umožněna pouze realizace sekulární, době poplatné tvorbě.

Původním záměrem bylo založit malou školu, ale s účelným a praktickým dopadem na hudební potřeby chrámových kůrů, jejichž hudebníci budou časem schopni navázat na hudební tradici Frýdecko-místeckých rodáků, žáků Leoše Janáčka, jako byl např. Vít Kment či Jaroslav Kolařík apod.

Zájem o vzdělávání byl zpočátku překvapivě veliký a škola již v prvním školním roce svého působení zapsala ke vzdělávání na sto žáků., přičemž MŠMT povolená kapacita byla 120 žáků. Proto vedení školy spolu s tehdejším zřizovatelem Arcibiskupstvím Olomouckým žádalo o rozšíření povolené kapacity. Žádosti bylo vyhověno a povolená kapacita byla rozšířena na 400 žáků.

Po vzniku Biskupství Ostravsko-opavského byly předány zřizovatelské pravomoci na toto biskupství s ohledem na územní působnost.

V současné době navštěvuje školu více než 150 žáků, které vzdělávají pedagogičtí pracovníci, z nichž někteří byli mezi prvními žáky školy po jejím založení. Škola působí ve městě se silnou hudební tradicí a její ambicí zůstává původní záměr, věnovat se výchově a vzdělávání hudebníků pro chrámové kůry. Přesahu do jiných oblastí se ovšem nevyhýbá. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují kvalifikační (odbornou způsobilost) předpoklady požadované zákonem č. 561/2004 Sb. (o pedagogických pracovnících). Škola je zapsána v síti škol a je příjemcem státní dotace určené MŠMT na vzdělávání.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogickým pracovníkem ZUŠ duchovní hudby je ten, kdo vykonává přímou vyučovací a přímou výchovnou činnost přímým působením na vzdělávaného. Pedagogickým pracovníkem může být ten, kdo splňuje tyto předpoklady:

- je plně způsobilý k právním úkonům
- má odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonává
- je bezúhonný
- je zdravotně způsobilý
- prokázal znalost českého jazyka.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola se nepodílí na mezinárodní spolupráci.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola disponuje veškerými vzdělávacími pomůckami potřebnými pro vzdělávání. Budova školy je po celkové rekonstrukci a vyhovuje veškerým hygienickým i technickým požadavkům. Výuka probíhá v desíti plně vybavených učebnách.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

Primární zůstává orientace na duchovní hudbu, k té se ovšem žáci teprve dopravují prostřednictvím osvědčených vzdělávacích postupů bez orientace na duchovní hodnoty, neboť vzdělávací proces zejména v počátcích má společné základy. Zaměření školy proto není výhradně orientováno na církevní prostředí. Volba zaměření je plně v rukou žáků či jejich rodičů nebo zákonných zástupců, což se projevuje zejména ve vzdělávání hry na varhany, sólový nebo sborový zpěv. Žáci s orientací na duchovní hudbu pak mají možnost se zúčastnit vzdělávání v katolické liturgice a liturgickém zpěvu, jako doplňkových předmětů. Tohoto předmětu se mohou zúčastnit ostatní žáci školy.

Základní povinností školy je poskytovat službu veřejnosti. Cílem školy je nejen dbát na kvalitní hudební vzdělání, ale maximálně rozvíjet klíčové kompetence. Proto musí udržovat bezpečné prostředí, pozitivní klima, důvěru veřejnosti, vstřícný a přátelský vztah k dětem, stabilní pedagogický sbor s profesionálním přístupem, smysluplné trávení volného času žáků, poskytovat veškeré zveřejnitelné informace.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčové kompetence	Vzdělávací strategie
Kompetence k umělecké komunikaci	
Žák disponuje vědomostmi a dovednostmi které mu umožňují samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření.	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáka ke stylové interpretaci s ohledem na individuální schopnosti tak, aby samostatně volil výrazové prostředky - seznamujeme žáky s naší národní hudební kulturou, duchovními a náboženskými tradicemi pro praktické využití při volbě uměleckých a výrazových prostředků
Žák proniká do struktury a obsahu uměleckého díla a je schopen rozeznat jeho kvalitu.	<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně svému věku a vývoji a na základě vědomostí a zkušeností získaných poslechem a komparací skladeb, jejich rozborem, vlastní interpretací a diskuzí, chápe obsah díla, orientuje se v jeho formě, stavbě a rozpozná jeho kvalitu
Kompetence osobnostně sociální	
Žák disponuje pracovními návyky, které jsou utvářeny soustavnou uměleckou činností a které formují jeho morálně volní vlastnosti a hodnotovou orientaci.	<ul style="list-style-type: none"> - motivací vedeme žáka k pravidelné a svědomité individuální přípravě do výuky, čímž jsou utvářeny jeho morálně volní vlastnosti (trpělivost, sebeovládání, pracovitost, zodpovědnost, svědomitost, pravidelné pracovní návyky)
Žák se účelně zapojuje do společných uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo.	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k poctivé a pečlivé přípravě a dodržování rozvrhu společné interpretace - umožňujeme žákům veřejné vystupování - umožňujeme žákům podílet se na kolektivních činnostech
Kompetence kulturní	
Žák je vnímavý k uměleckým a kulturním hodnotám a chápe je jako důležitou součást lidské existence.	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky ke zpěvu, hře na hudební nástroj, poslechu hudby, návštěvě kulturních akcí nebo bohoslužeb, při nichž si žák uvědomuje, že hudba je v kontextu ostatních uměleckých a kulturních hodnot důležitou součástí života
Žák aktivně přispívá k vytváření i uchování uměleckých hodnot a k jejich předávání dalším generacím.	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k vlastní umělecké činnosti a aktivnímu zájmu o kulturu, čímž se podílí na vytváření, zachování a předávání uměleckých hodnot - žáci svou hudební činností se aktivně zapojují do reprezentace školy a kulturního dění na veřejnosti

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1 Studijní zaměření - Přípravné studium

Přípravné studium slouží celkovému rozvoji hudebnosti dětí po všech stránkách. Zahrnuje rozvoj sluchové a rytmické představivosti, dynamického cítění, intonačních a pěveckých schopností. Součástí je také nutné minimum hudební teorie a schopnost orientace v notovém záznamu.

Přípravné studium je určeno žákům od pěti do sedmi let věku. Výuka je organizována v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně jako kolektivní výuka. Dále mají žáci možnost navštěvovat individuální výuku zvoleného hudebního nástroje, případně pěveckou hlasovou výchovu. Návštěva přípravného studia není podmínkou pro další studium.

Učební plán: Přípravné studium hudebního oboru – individuální a skupinová výuka

Přípravné studium		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku		Minimum hodin za 2 roky
			1. roč.	2. roč.	
Hudební interpretace a tvorba, recepce a reflexe hudby	Individuální a skupinová výuka	Příprava ke hře na nástroj/přípravná hlasová výchova	1	1	2
	Kolektivní výuka	Přípravná hudební výchova	1	1	2
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			1	1	4

Žáci mají možnost navštěvovat přípravu ke hře na nástroj nebo přípravnou hlasovou výchovu.

Školní výstupy:

Studijní zaměření: Přípravná hudební výchova

Předmět: Přípravná hudební výchova

Žák:

- rozlišuje vzestupnou a sestupnou melodii, vlastnosti tónu, tónorod
- zopakuje drobný rytmický útvar, rytmizuje říkadla (tleskání, doprovodná hra na tělo), zná jednoduché takty ($\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$)
- rozlišuje p – mf – f, crescendo – decrescendo
- osvojuje si správnou intonaci, zpívá jednoduchou melodii, podle svých možností zazpívá jednoduché písně lidové či umělé, rozezná základní formální uspořádání hudebních celků

- graficky zaznamenává houslový klíč, základní noty (celá, půlová, čtvrt'ová) a pomlky (celá, půlová)
- pojmenuje notovou osnovu, čte noty od c^1 po c^2 v houslovém klíči, vysvětlí rozdílnost pojmů nota – tón.

Předmět: Hra na kytaru

Žák:

- pojmenuje části kytary a názvy strun
- osvojuje si správné držení těla a postavení pravé ruky
- zvládá hru palcem pouze dopadem na basových strunách
- hraje střídavý úhoz prstů „i“, „m“ pouze dopadem na melodických strunách
- hraje z notového zápisu
- hraje z paměti kratší notový úsek

Předmět: Hra na zobcovou flétnu

Žák:

- seznámí se s nástrojem
- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- pečuje o čistotu nástroje
- zná základy správného dýchání
- osvojuje si správný postoj při hře
- napodobuje hru učitele
- používá artikulaci při tvorbě tónu

Předmět: Hra na klavír

Žák:

- zvládá správné sezení u klavíru s uvolněním celého hracího aparátu
- orientuje se na klávesnici
- hraje uvolněnými pažemi portamento jednotlivými prsty po celé klávesnici
- čte noty v jednočárkované oktávě
- používá úhozy legato a portamento
- zpívá a podle sluchu vyhledává na klávesnici lidové písně a říkadla
- hraje jednohlasně snadné lidové písně střídáním rukou, popřípadě se snadným doprovodem (dudácká kvinta aj.)

Předmět: Hra na housle

Žák:

- pojmenuje části houslí a smyčce
- drží housle, zvládá postoj, postavení prstů na hmatníku v durovém prstokladu na jedné struně
- zvládá držení smyčce
- hraje drnakvě na prázdných strunách

- zahraje v pizzicatu jednoduchý motiv, rytmické arco na prázdné struně
- ovládá postavení pravé ruky na smyčci

Předmět: Sólový zpěv

Žák:

- zvládá jednoduchá hlasová a dechová cvičení formou hry
- rytmizuje říkadla, případně písňové texty
- vymýšlí jednoduché melodie na daný text
- umí vyjádřit rytmus pohybem
- zpívá lidové a umělé písně vhodné k jeho věku
- zvládá jako součást nácvičku písně i nezbytné minimum hudební teorie
- zpívá s doprovodem

5.2 Studijní zaměření - Hra na zobcovou flétnu

Učební plán:

Studijní zaměření pro I. stupeň základního studia: Hra na zobcovou flétnu

Základní studium I. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální a skupinová výuka	Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	7
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv				1	1	1	1	4
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	3	3	2	2	16

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Studijní zaměření pro II. stupeň základního studia: Hra na zobcovou flétnu

Základní studium II. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	4
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	2	8

Žáci, kteří byli podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o ZUV zařazeni do II. stupně vzdělávání bez absolvování I. stupně, plní očekávané výstupy I. stupně.

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Učební osnovy předmětu: Hra na zobcovou flétnu

I. stupeň studia

1. ročník:

Žák:

- zvládá trému
- seznámí se s nástrojem
- popíše základy správného dýchání

- osvojuje si správný postoj při hře a držení nástroje
- správně zachází s nástrojem a pečuje o něj
- správně nasazuje tón a artikuluje
- napodobuje hru učitele

2. ročník:

Žák:

- provádí domácí přípravu
- rozšiřuje tónový rozsah dle svých schopností
- hraje z paměti jednoduchou skladbičku, lidovou píseň
- aplikuje správné dýchání při hře celých not
- hraje za doprovodu jiného nástroje
- hraje lehčí technická cvičení

3. ročník:

Žák:

- zvládá samostatnou domácí přípravu, dokáže si poradit s technicky náročným místem
- ovládá základní druhy artikulace (tenuto, legato, staccato)
- aplikuje správné dýchání při hře půlových not
- přiměřeně používá dynamiku od p, mf., f.
- rozlišuje charakter skladeb a vyjadřuje je elementárními výrazovými prostředky
- prohlubuje a upevňuje techniku hry

4. ročník:

Žák:

- se zapojuje do společné hudební interpretace (KH, SZ)
- stylově interpretuje zadanou skladbu
- aplikuje správné dýchání při hře čtvrt'ových not
- dovoluji-li to fyzické dispozice, seznamuje se se základy hry na altovou zobcovou flétnu
- používá crescendo, decrescendo a přiměřeně rozlišuje tempové označení
- používá některé melodické ozdoby (obal, skupinku)

5. ročník:

Žák:

- samostatně nastuduje jednoduchou skladbu
- prohlubuje hudební paměť
- ovládá základy správného dýchání
- hraje středně těžká technická cvičení
- hraje přednesové skladby dle výběru vyučujícího
- volí, zda v kolektivní interpretaci využije nástroj hlavního oboru, nebo navštěvuje výuku sborového zpěvu

6. ročník:

Žák:

- zvládá frázování a výrazové prostředky
- hraje z listu jednodušší cvičení
- hraje z paměti kratší přednesové skladby

- volí program na absolventské vystoupení za pomoci učitele

7. ročník:

Žák

- v rámci domácí přípravy samostatně nastuduje zadanou přednesovou skladbu
- využívá celého rozsahu nástroje mimo krajních poloh
- zvládá technické možnosti nástroje
- ovládá a využívá různé druhy nasazení a artikulace (legato, staccato, tenuto, portamento) tónu
- samostatně uplatňuje dynamické možnosti, volí tempo a realizuje tempové změny
- v rámci svých individuálních interpretačních schopností hraje skladby různých dobových období od renesance po současnost
- zúčastňuje se kolektivní interpretace
- transponuje dle výběru vyučujícího jednoduché skladby

II. stupeň studia

1. - 2. ročník:

Žák:

- hraje v rychlejším tempu stupnice a akordy včetně jejich obrátů – T5, D7, zmenšený septakord
- na odpovídající úrovni interpretuje na altovou zobc.fl. vybrané repertoárové skladby základních stylových období
- užívá sluchovou sebekontrolu ke kvalitnější interpretaci hudebního díla
- podle svých fyzických možností hraje na další typy zobc.fl. (tenor, bas, soprano)
- orientuje se v partech pro komorní hru a hraje z listu
- používá některé výrazové prostředky pro interpretaci náročnějších skladeb (artikulace, melodické ozdoby, diminuce, moderní techniky hry na zobcovou flétnu)

3. - 4. ročník:

Žák:

- hraje stupnice a akordy v co největším rozsahu a tempu s ohledem na své možnosti a možnosti nástroje
- hraje obtížnější etudy zejména na altovou zobc.fl.
- podílí se na výběru repertoáru
- samostatně vyjádří názor na svoji hru, popř. i celkovou souhru hráčů v komorní hře
- samostatně řeší problematiku prstové techniky, správného dýchání a frázování
- samostatně nastuduje vybrané skladby odpovídající jeho možnostem a schopnostem
- pečuje o nástroj

Učební osnovy kolektivních předmětů jsou obsaženy v kapitole 5.15.

5.3 Studijní zaměření – Hra na příčnou flétnu

Učební plán:

Studijní zaměření pro I. stupeň základního studia: Hra na příčnou flétnu

Základní studium I. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální a skupinová výuka	Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	7
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv				1	1	1	1	4
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	3	3	2	2	16

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Studijní zaměření pro II. stupeň základního studia: Hra na příčnou flétnu

Základní studium II. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	4
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	2	8

Žáci, kteří byli podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o ZUV zařazeni do II. stupně vzdělávání bez absolvování I. stupně, plní očekávané výstupy I. stupně.

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Učební osnovy předmětu: Hra na příčnou flétnu

I. stupeň studia

1. ročník:

Žák:

- pojmenuje jednotlivé díly nástroje a tyto sestaví
- je schopen základní údržby nástroje
- chápe princip vzniku tónu
- tvoří tón správnou polohou rtů
- nasazení tónu dokáže jemným úhodem jazyka
- začíná používat brániční nádech
- ovládá správný postoj a polohu rukou a prstů
- má osvojeny hmaty pro tvoření tónů $d^1 - e^3$

2. ročník:

Žák:

- dokáže hospodařit s dechem, snaží se o rychlý nádech a plynulý výdech do nástroje
- orientuje se v jednoduchých skladbách a jejich notovém zápise
- podle svých schopností používá základní půltóny, rozsah své hry rozšiřuje po $g^3 (a^3)$
- hraje jednoduché pasáže legato a portamento

3. ročník:

Žák:

- ovládá hmaty a tvoření tónů v rozsahu $d^1 - a^3$ včetně všech půltónů
- hraje legato, portamento staccato
- dodržuje základní dynamiku p, mf, f, cresc., desresc.
- zahraje dle svých schopností z paměti jednoduchou skladbu
- rozlišuje charakter skladeb a vyjadřuje je elementárními výrazovými prostředky
- chápe základy intonace

4. ročník:

Žák:

- hraje delší fráze na jeden nádech
- dbá pečlivěji na dynamiku
- používá nádechy na logických místech a výstavbu frází dle hudebních zákonitostí
- upevňuje správnou intonaci v souvislosti s výdechem a přizpůsobením nátisku
- vnímá náladu hrané skladby a snaží se jí vyjádřit zvládnutými výrazovými prostředky

5. ročník:

Žák:

- ovládá hru v rozsahu $c^1 - hes^3 (h^3)$ včetně půltónů
- orientuje se v základních melodických ozdobách – trylek, nátryl, příraz
- hraje co nejkvalitnějším tónem, k čemuž používá systém vydržovaných tónů

6. ročník:

Žák:

- hraje ve větších dynamických rozdílech pp – ff, sfz – bez vlivu na intonaci
- ovládá chromatickou stupnici v přiměřeném tempu
- tvoří vibrato na delších tónech
- zvládá techniku dvojitého jazyka při hře staccato ve středně rychlém tempu
- chápe rozdíly v základních stylových obdobích
- nastuduje středně těžkou přednesovou skladbu

7. ročník:

Žák:

- hraje v rozsahu c^1 - h^3 ve slabé i silné dynamice
- bezpečně ovládá brániční dýchání a hru vibrato
- hraje skladby různých stylových období a chápe jejich rozdíly
- prstovou, jazykovou a rytmickou techniku zvládá studiem středně těžkých etud a stupnic
- při studiu přednesových skladeb si dokáže vytvořit svůj názor na styl, tempo a frázování

II. stupeň studia

1. – 2. ročník:

Žák:

- nacvičí technické pasáže různou artikulací v rytmických obměnách
- v rychlejším tempu hraje stupnice a akordy včetně jejich obrátů: T^5 , D^7 , zmenšený akord
- pracuje s barvou a kvalitou tónů
- hraje chromatickou a celotónovou stupnici legato i staccato v celém rozsahu v rychlejším tempu
- formuje svůj názor na interpretaci různých stylových období
- orientuje se v každém notovém zápise a samostatně řeší problémy techniky hry

3. – 4. ročník:

Žák:

- zvládá hru trojitým jazykem
- rozpoznává rozdíly mezi stylovými obdobími a umí je zdůvodnit
- prohlubuje technické i přednesové dovednosti
- hraje stupnice (dur, moll, chromatickou i celotónovou) v co největším rozsahu a tempu s ohledem na své možnosti
- zvládá obtížnější etudy technického a rytmického charakteru
- prohlubuje znalosti hudebních stylů a žánrů, včetně populární a jazzové hudby

Učební osnovy kolektivních předmětů jsou obsaženy v kapitole 5.15.

5.4 Studijní zaměření - Hra na lesní roh

Učební plán:

Studijní zaměření pro I. stupeň základního studia: Hra na lesní roh

Základní studium I. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální a skupinová výuka	Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	7
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv				1	1	1	1	4
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	3	3	2	2	16

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Studijní zaměření pro II. stupeň základního studia: Hra na lesní roh

Základní studium II. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na lesní roh	1	1	1	1	4
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	2	8

Žáci, kteří byli podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o ZUV zařazeni do II. stupně vzdělávání bez absolvování I. stupně, plní očekávané výstupy I. stupně.

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Učební osnovy předmětu: Hra na lesní roh

I. stupeň studia

1. ročník:

Žák:

- seznamuje se s nástrojem a jeho historií
- nasazuje tón (nejdřív na nátrubek), správně drží nástroj
- pracuje s dechem
- při hře napodobuje učitele
- poslouchá a hodnotí kvalitu tónu
- hraje tóny v rozsahu od a po c²

Doporučené učivo: učitelem zadané a kontrolované nátiskové cvičení, stupnice C, A, B dur, doporučený notový materiál: David Rattner - škola hry na lesní roh, jednoduché přednesové skladby, např. různé úpravy lidových písní.

2. ročník:

Žák:

- zdokonaluje nasazení tónu, dýchání
- pracuje s tónem a přemýšlí nad jeho kvalitou
- sám se rozehraje
- postupně využívá větší rozsah nástroje
- hraje tenuto, legato i staccato
- hraje z paměti lidovou píseň

Doporučené učivo: nátiskové cvičení a cvičení na zvětšení rozsahu, stupnice dle rozsahových možností, doporučený notový materiál: David Rattner - škola hry na lesní roh, F. Šollar - škola hry na lesní roh, Ladislav Novák - výběr etud, jednoduché přednesové skladby.

3. ročník:

Žák:

- hraje v rozsahu jedné a půl oktávy
- pracuje na přesném a jistém nasazení tónů v již zvládnutém rozsahu a dál jej rozšiřuje
- používá dynamiku p, mf, f
- zvládá samostatnou domácí přípravu jednoduchých skladeb
- rozlišuje charakter skladeb a vyjadřuje jej elementárními výrazovými prostředky
- hraje z paměti přiměřeně obtížné skladby

Doporučené učivo: nátiskové cvičení a cvičení na rozsah, stupnice do 3 křížků a bé, doporučený notový materiál: Zdeněk Divoký - denní nátisková cvičení pro lesní roh, F. Šollar - škola hry na lesní roh, Otakar Tvrdý - škola hry na lesní roh, Ladislav Novák - etudy, technicky méně náročné přednesy, např. přednesy J. Kofroně, kolektivní hudební interpretace.

4. ročník:

Žák:

- nasazuje požadované tóny v daném rozsahu (f - g²)
- ovládá techniku dýchání
- využívá dynamiky od pp do ff
- stylově, v rámci svých dovedností, interpretuje zadanou skladbu

Doporučené učivo: stupnice do 4. křížků a bé, doporučený notový materiál: Zdeněk Divoký - Denní nátisková cvičení pro lesní roh, Emanuel Kaucký - Malé etudy, L. Novák - etudy, přednesy např: Camile Saint-Saens Romance, J. Z. Bartoš Elegie, Rondino, kolektivní hudební interpretace.

5. ročník:

Žák:

- zdokonaluje své dovednosti technické, rozsahové
- používá celé dynamické rozpětí, které mu jeho nástroj umožňuje
- pracuje s hudebním výrazem jednotlivých skladeb
- samostatně zvládá přípravu technicky náročných míst

Doporučené učivo: stupnice do 5. křížků a bé, doporučený notový materiál: Z. Divoký, E. Kaucký, E. Wipperich - škola hry na lesní roh, přednesy: např. J. B. Loeillet Sonáta, W. A. Mozart 2. věta z koncertu č. 3, kolektivní hudební interpretace.

6. ročník:

Žák:

- hraje těžší místa ve skladbách v rychlejším tempu
- hraje z paměti delší přednesové skladby
- transponuje jednoduché skladby
- vybírá repertoár na svůj absolventský koncert za pomoci učitele

Doporučené učivo: stupnice do 6. křížků a bé, doporučený notový materiál: viz 5.ročník, přednesy: např. L. Holoubek Ária, J. D. Škroup koncert B dur, J. B. Loeillet Sonáta.

7. ročník:

Žák:

- využívá co největšího rozsahu nástroje v různé dynamice
- nasazuje všechny tóny v celém zvládnutém rozsahu
- zvládá techniku hry na nástroj odpovídající délce svého studia
- volí správná tempa v jednotlivých skladbách
- interpretuje skladby různých období
- zúčastňuje se kolektivní interpretace, v ní se přizpůsobuje ostatním hráčům a požadovanému způsobu hry
- transponuje náročnější skladby
- ukončí I. stupeň studia absolventským vystoupením

Doporučené učivo: stupnice do 7 křížků a bé, doporučený notový materiál: E. Wipperich - škola hry na lesní roh, Maxime Alphonse - etudy 1. sešit, přednesy: např. L. Holoubek Ária, J. D. Škroup koncert B dur, J. B. Loeillet Sonáta, W. A. Mozart koncert č. 3 Es dur.

II. stupeň studia

1. – 2. ročník:**Žák:**

- zdokonaluje techniku nástrojové hry
- hraje skladby různých stylových období
- hraje na veřejných vystoupeních
- transponuje in Es, in C

3. – 4. ročník:**Žák:**

- hraje v celém rozsahu nástroje
- transponuje in E, in B, in A
- zvládá základy dvojitého staccata
- ukončí studium absolventským koncertem

Učební osnovy kolektivních předmětů jsou obsaženy v kapitole 5.15.

5.5 Studijní zaměření – Hra na trubku

Učební plán:

Studijní zaměření pro I. stupeň základního studia: Hra na trubku

Základní studium I. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální a skupinová výuka	Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	7
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv				1	1	1	1	4
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	3	3	2	2	16

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Studijní zaměření pro II. stupeň základního studia: Hra na trubku

Základní studium II. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na trubku	1	1	1	1	4
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	2	8

Žáci, kteří byli podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o ZUV zařazeni do II. stupně vzdělávání bez absolvování I. stupně, plní očekávané výstupy I. stupně.

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Učební osnovy předmětu: Hra na trubku

I. stupeň studia

1. ročník:

Žák:

- seznamuje se s nástrojem a jeho historií
- nasazuje tón (nejdřív na nátrubek), správně drží nástroj
- pracuje s dechem
- při hře napodobuje učitele
- poslouchá a hodnotí kvalitu tónu
- hraje tóny v rozsahu od a po c²

2. ročník:

Žák:

- zdokonaluje nasazení tónu, dýchání
- pracuje s tónem a přemýšlí nad jeho kvalitou
- sám se rozehraje
- postupně využívá větší rozsah nástroje
- hraje tenuto, legato i staccato
- hraje z paměti lidovou píseň

3. ročník:

Žák:

- hraje v rozsahu jedné a půl oktávy
- pracuje na přesném a jistém nasazení tónů v již zvládnutém rozsahu a dál jej rozšiřuje
- používá dynamiku p, mf, f
- zvládá samostatnou domácí přípravu jednoduchých skladeb
- rozlišuje charakter skladeb a vyjadřuje je elementárními výrazovými prostředky
- hraje z paměti přiměřeně obtížné skladby

4. ročník:

Žák:

- nasazuje požadované tóny v daném rozsahu (f - g²)
- ovládá techniku dýchání
- využívá dynamiky od pp do ff
- stylově, v rámci svých dovedností, interpretuje zadanou skladbu

5. ročník:

Žák:

- zdokonaluje své dovednosti technické, rozsahové
- používá celé dynamické rozpětí, které mu jeho nástroj umožňuje
- pracuje s hudebním výrazem jednotlivých skladeb
- samostatně zvládá přípravu technicky náročných míst

6. ročník:

Žák:

- hraje těžší místa ve skladbách v rychlejším tempu
- hraje z paměti delší přednesové skladby
- transponuje jednoduché skladby
- vybírá repertoár na svůj absolventský koncert za pomoci učitele

7. ročník:

Žák:

- využívá co největšího rozsahu nástroje v různé dynamice
- nasazuje všechny tóny v celém zvládnutém rozsahu
- zvládá techniku hry na nástroj odpovídající délce svého studia
- volí správná tempa v jednotlivých skladbách
- interpretuje skladby různých období
- zúčastňuje se kolektivní interpretace, v ní se přizpůsobuje ostatním hráčům a požadovanému způsobu hry
- transponuje náročnější skladby
- ukončí I. stupeň studia absolventským vystoupením

II. stupeň studia

1. – 2. ročník:

Žák:

- zdokonaluje techniku nástrojové hry
- hraje skladby různých stylových období
- hraje na veřejných vystoupeních
- transponuje in Es, in C

3. – 4. ročník:

Žák:

- hraje v celém rozsahu nástroje
- transponuje in E, in B, in A
- zvládá základy dvojitého staccata
- ukončí studium absolventským koncertem

Učební osnovy kolektivních předmětů jsou obsaženy v kapitole 5.15.

5.6 Studijní zaměření - Hra na hoboj

Učební plán:

Studijní zaměření pro I. stupeň základního studia: Hra na hoboj

Základní studium I. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální a skupinová výuka	Hra na hoboj	1	1	1	1	1	1	1	7
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv				1	1	1	1	4
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	3	3	2	2	16

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Studijní zaměření pro II. stupeň základního studia: Hra na hoboj

Základní studium II. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na hoboj	1	1	1	1	4
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	2	8

Žáci, kteří byli podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o ZUV zařazeni do II. stupně vzdělávání bez absolvování I. stupně, plní očekávané výstupy I. stupně.

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Učební osnovy předmětu: Hra na hoboj

I. stupeň studia

1. ročník:

Žák:

- sestaví nástroj a pojmenuje jeho díly
- připraví stroj ke hře
- udržuje nástroj v provozuschopném stavu jeho pravidelným čištěním a vytíráním
- rozumí způsobu tvorby a vzniku tónu hoboje
- tvoří tón pomocí správného nátisku a dechu
- nasazuje tón pomocí jazyka
- drží při hře nástroj pod správným úhlem s ohledem na svá fyzická specifika
- drží prsty v potřebné poloze vzhledem k menzuru nástroje
- zná hmaty tónů d^1 - d^2 v základní tónové řadě
- plynule hraje melodii portamento přes půldírku v pomalém tempu
- hraje vydržované tóny v hmatově zvládnutém rozsahu

2. ročník:

Žák:

- hraje tóny v rozsahu od c^1 po g^2 včetně půltónů
- hraje s první oktávovou klapkou
- ve zvládnutém rozsahu hraje portamento a legato
- plynule hraje portamento i legato přes půldírku v pomalém tempu
- hospodaří s dechem, bere jen potřebné množství dechu, zvládá rychlý nádech a pomalý, plynulý výdech do nástroje
- vydrží nátiskově bez odpočinku hrát skladby v rozsahu jednoho řádku zpaměti
- hraje tečkovaný rytmus

3. ročník:

Žák:

- hraje v rozsahu od h po c^3 včetně půltónů
- ve zvládnutém rozsahu hraje portamento, legato, staccato
- dodržuje základní dynamiku p , mf , f , *crescendo*, *diminuendo*
- chápe základy intonace, kontroluje kvalitu tónu
- vydrží nátiskově bez odpočinku hrát skladby v rozsahu dvou řádků zpaměti
- při hře používá druhý hmat „f“
- hraje jednoduché etudy ve zvládnutém rozsahu
- hraje trioly
- zahraje podle sluchu známé jednoduché melodie
- hraje s doprovodným nástrojem
- rozlišuje charakter skladeb a vyjadřuje jej elementárními výrazovými prostředky

4. ročník:

Žák:

- upevňuje intonaci zejména při nasazení tónů
- rozlišuje správně hudební fráze a přizpůsobuje jim nádechy
- hraje delší hudební fráze na jeden nádech
- správně volí místo pro výdech
- dokáže odstupňovat větší dynamický rozsah (odstínění)
- ovládá rozsah hry od malého b po e^3
- při hře využívá druhý hmat „es“ a třetí hmat „f“
- při hře používá melodické ozdoby (nátryl, trylek, obal)

5. ročník:

Žák:

- ovládá všechny hmaty v celém rozsahu nástroje včetně půltónů
- vnímá náladu hrané skladby a používá zvládnutých výrazových prostředků
- sám nastuduje jednoduchou skladbu, dokáže ji transponovat
- využívá dynamických možností nástroje
- hraje kultivovaným tónem
- používá další melodické ozdoby (příráz, skupinka, zátryl)

6. ročník:

Žák:

- zvládá základy vibráta
- zdokonaluje intonaci a kvalitu tónů nácvikem rovných vydržovaných tónů
- hraje ve větších dynamických rozdílech od pp po ff v nezměněné intonaci
- rozlišuje různá stylová období
- využívá při hře všech získaných vědomostí a dovedností
- sám nastuduje středně těžkou přednesovou skladbu
- přizpůsobuje se při souhře s jinými nástroji

7. ročník:

Žák:

- zdokonaluje všechny získané technické a výrazové dovednosti
- bezpečně ovládá brániční dýchání, kontroluje kvalitu tónu a jeho intonaci
- samostatně realizuje tempové změny, dynamiku, agogiku
- zvládá prstovou, jazykovou a rytmickou techniku studiem středně těžkých etud a prstových cvičení
- vytváří si a prosadí svůj názor na přednes, tempo, frázování a melodické ozdoby při nácviku přednesových skladeb v celém použitém rozsahu
- hraje skladby různých stylů a žánrů v rámci svých dovedností

II. stupeň studia

1. – 2. ročník:

Žák:

- hraje v celém rozsahu nástroje ve všech dynamikách na správně posazeném dechu
- ovládá techniku hry, která dovoluje nácvik technických cvičení a etud středně těžkého a těžšího charakteru, orientuje se v notovém zápise
- rozlišuje stylová období baroko, klasicismus, romantismus, impresionismus a modernu, používá správné frázování
- pozná charakter skladby a orientuje se v předepsaných stylových výrazových označeních a dokáže ji interpretovat a samostatně vybrat

3. - 4. ročník:

Žák:

- samostatně vystaví fráze a interpretuje je v předepsané dynamice
- hraje stupnice a akordy z paměti různými artikulačními způsoby
- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- orientuje se v notovém zápise a samostatně řeší problémy techniky hry
- prohlubuje technické i přednesové dovednosti

- zvládá samostatně nácvič obtížnějších etud
- zvládá základy dvojitého staccata
- podřizuje se ostatním interpretům souborové hry různých obsazení

Učební osnovy kolektivních předmětů jsou obsaženy v kapitole 5.15.

5.7 Studijní zaměření - Hra na klarinet

Učební plán:

Studijní zaměření pro I. stupeň základního studia: Hra na klarinet

Základní studium I. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální a skupinová výuka	Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	7
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv				1	1	1	1	4
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	3	3	2	2	16

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Studijní zaměření pro II. stupeň základního studia: Hra na klarinet

Základní studium II. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na klarinet	1	1	1	1	4
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	2	8

Žáci, kteří byli podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o ZUV zařazeni do II. stupně vzdělávání bez absolvování I. stupně, plní očekávané výstupy I. stupně.

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Učební osnovy předmětu: Hra na klarinet

I. stupeň studia

1. ročník:

Žák:

- správně složí nástroj, pečuje o něj, upevní plátek a ligaturu
- ovládá správný postoj při hře, postavení rukou a prstů, odklon nástroje od těla
- zvládá základy bráničního dýchání, tlaku při výdechu, nátisku a nasazování tónu
- využívá pouze jedné dynamiky v plném zvuku nástroje s ohledem na tvoření tónu
- hraje základní tóny spodního chalumeau rejstříku – g až a¹
- rozlišuje základní délky not a pomlk – celá, půlová, čtvrt'ová a osminová
- napodobuje hru učitele (ozvěny, střídání se ve cvičeních po kratších částech apod.)
- zvládá souhru s jiným nástrojem

2. ročník:

Žák:

- hraje tóny spodního chalumeau rejstříku – e až b¹ včetně křížků a béček, u klasického klarinetu ovládá oboustranně malíkové hmaty
- hraje jednoduché rytmy včetně synkopy, hraje šestnáctinové noty
- hraje s učitelem nebo spolužákem snadnější dua, kánony a skladby s doprovodem klávesového nástroje
- hraje z paměti jednoduchou skladbičku nebo písničku
- dokáže veřejně vystupovat
- hraje stupnice: G dur, F dur, a moll, e moll s rozloženým tónickým kvintakordem

3. ročník:

Žák:

- hraje v rozsahu e až a² včetně křížků a béček
- ovládá základní druhy artikulace – tenuto, legato, staccato
- hraje skladby s doprovodem klávesového nástroje,
- ve spodním rejstříku nástroje používá dynamiku piano, mezzoforte a forte
- podle fyzických schopností ovládá přechod mezi horním a spodním rejstříkem nástroje
- zvládá samostatnou domácí přípravu
- rozlišuje charakter skladeb a vyjadřuje je elementárními výrazovými prostředky
- ovládá stupnice: C dur, a moll, G dur, e moll, F dur, d moll s rozloženým tónickým kvintakordem a jeho obraty po čtyřech tónech

4. ročník:

Žák:

- hraje v rozsahu e až c³ včetně křížků a bé
- ovládá přechod mezi horním a spodním rejstříkem nástroje
- hraje složitější rytmické útvary – trioly, osminový tečkovaný rytmus a synkopy
- přiměřeně používá crescendo, decrescendo a rozlišovat základní tempové označení
- ovládá základní schopnost hrát v kolektivu, doladuje se k ostatním spoluhráčům
- v rámci domácí přípravy si poradí s nácvikem technicky náročnějšího místa
- umí stupnice do 2 křížků, do 2 bé, včetně rozkladu a obratů tónického kvintakordu

5. ročník:

Žák:

- hraje v rozsahu e až d³ včetně křížků a bé, enharmonicky zaměňuje jednotlivé tóny
- vhodně používá pomocné hmaty h, fis¹, fis², b²

- dokáže častěji veřejně vystupovat. Ovládá zásady správného chování při veřejných vystoupeních (role posluchače, interpreta)
- v jednodušších skladbách upravuje dynamiku, zvažuje různé varianty – učí se stylově interpretovat zadanou skladbu
- hraje stupnice do 3 křížků, do 3 bé, včetně rozkladu a obrátů tónického kvintakordu

6. ročník:

Žák:

- hraje v rozsahu e až e³ včetně křížků a bé
- z hlediska prstové problematiky zvládá efektivní samostatnou domácí přípravu, je schopen sám tvořit jednodušší cvičení
- hraje v dynamice p, mp, mf a f, také plynule přechází z jedné do druhé
- připravuje se na absolventské vystoupení – vybírá vhodný program
- v komorním souboru je přizpůsobivý k ostatním hráčům, podřizuje se hlavnímu hlasu, doladňuje se k němu
- hraje stupnice do 4 křížků, do 4 bé, včetně rozkladu a obrátů tónického kvintakordu

7. ročník:

Žák:

- při hře využívá všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu, jaké bylo v jeho moci za dosavadního studia dosáhnout
- v rámci domácí přípravy je nastuduje zadanou skladbu – samostatně uplatňuje dynamické možnosti, realizuje tempové změny
- hraje v rozsahu e až e³ (g³), v kterém ovládá dynamiku (mimo krajních poloh) a pracuje se sluchovou sebekontrolou
- hraje lehčí skladby z listu a transponovat učitelem zadané cvičení
- interpretuje skladby různých žánrů jak s klavírem, tak v komorním souboru, klasický repertoár dokáže hrát z paměti
- aktivně se zúčastňuje kolektivní interpretace
- ovládá stupnice do 4 křížků, do 4 bé, včetně rozkladu a obrátů tónického kvintakordu, u durových stupnic dominantní septakord a u mollových zmenšený septakord

II. stupeň studia

1. – 2. ročník:

Žák:

- dbá na zvukovou vyrovnanost v celém rozsahu nástroje
- hraje i přednesové skladby pro klarinet sólo
- hraje vydržované tóny, jejichž prostřednictvím si prohlubuje dechovou kapacitu
- ovládá prstovou techniku ve stupnicích v rychlejším tempu, hraje prstová cvičení
- s pomocí učitele transponuje jednodušší skladby in A, in C
- ovládá všechny hmaty v celém rozsahu nástroje, včetně pomocných a trylkovacích hmatů
- používá melodické ozdoby – příraz, nátryl a obal
- ovládá hru ve větších tempech, pravidelně cvičí stupnice a prstová cvičení
- zná přední významné klarinetisty a některé jejich nahrávky

3. – 4. ročník:

Žák:

- ovládá zvukovou vyrovnanost v celém rozsahu nástroje
- v přednesových skladbách užívá všechny melodické ozdoby včetně trylku
- orientuje se ve složených i nepravidelných taktech
- při hře užívá širokou dynamickou škálu
- vybírá si za pomoci učitele vhodné přednesové skladby
- zná světové významné klarinetisty a některé jejich nahrávky
- zvládá samostatné nastudování klasicistní skladby, včetně vedení frází
- dokáže interpretovat skladby z období klasicismu, romantismu a počátku 20. století
- uplatňuje se v komorních souborech, zlepšuje souhru a doladování k ostatním spoluhráčům
- je připraven na závěrečný absolventský výstup - předvede dle svých schopností technicky i výrazově vyvážený výkon
- zvládá nastudovat zadanou skladbu v transpozici in A, in C

Učební osnovy kolektivních předmětů jsou obsaženy v kapitole 5.15.

5.8 Studijní zaměření - Hra na saxofon

Učební plán:

Studijní zaměření pro I. stupeň základního studia: Hra na saxofon

Základní studium I. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální a skupinová výuka	Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	7
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv				1	1	1	1	4
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	3	3	2	2	16

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Studijní zaměření pro II. stupeň základního studia: Hra na saxofon

Základní studium II. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na saxofon	1	1	1	1	4
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ sborový zpěv	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	2	8

Žáci, kteří byli podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o ZUV zařazeni do II. stupně vzdělávání bez absolvování I. stupně, plní očekávané výstupy I. stupně.

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Učební osnovy předmětu: Hra na saxofon

I. stupeň studia

1. ročník:

Žák:

- správně složí nástroj, pečuje o něj, upevní plátek a ligaturu
- ovládá správný postoj při hře, postavení rukou a prstů, odklon nástroje od těla
- zvládá základy bráničního dýchání, tlaku při výdechu, nátisku a nasazování tónu
- využívá pouze jedné dynamiky v plném zvuku nástroje s ohledem na tvoření tónu
- hraje základní tóny v tónovém rozsahu – g^1 až g^2
- rozlišuje základní délky not a pomlk – celá, půlová, čtvrt'ová a osminová
- napodobuje hru učitele (ozvěny, střídání se ve cvičeních po kratších částech apod.)
- zvládá souhru s jiným nástrojem

2. ročník:

Žák:

- hraje tóny d^1 až g^2 včetně křížků a bé
- hraje jednoduché rytmy včetně synkopy, hraje šestnáctinové noty
- hraje s učitelem nebo spolužákem snadnější dua, kánony a skladby s doprovodem klávesového nástroje
- hraje z paměti jednoduchou skladbičku nebo písničku
- dokáže veřejně vystupovat
- hraje stupnice: G dur, F dur s rozloženým tónickým kvintakordem

3. ročník:

Žák:

- hraje v rozsahu c^1 až c^3 včetně křížků a bé
- ovládá základní druhy artikulace – tenuto, legato, staccato
- hraje skladby s doprovodem klávesového nástroje,
- ve spodním rejstříku nástroje používá dynamiku piano, mezzoforte a forte
- podle fyzických schopností ovládá přechod mezi horním a spodním rejstříkem nástroje
- zvládá samostatnou domácí přípravu
- ovládá stupnice: C dur, a moll, G dur, e moll, F dur, d moll s rozloženým tónickým kvintakordem a jeho obraty po čtyřech tónech
- rozlišuje charakter skladeb a vyjadřuje je elementárními výrazovými prostředky

4. ročník:

Žák:

- hraje v rozsahu c^1 až d^3 včetně křížků a bé
- ovládá přechod mezi horním a spodním rejstříkem nástroje
- hraje složitější rytmické útvary – trioly, osminový tečkovaný rytmus a synkopy
- přiměřeně používá crescendo, decrescendo a rozlišovat základní tempové označení
- ovládá základní schopnost hrát v kolektivu, doladuje se k ostatním spoluhráčům
- v rámci domácí přípravy si poradí s nácvikem technicky náročnějšího místa
- umí stupnice do 2 křížků, do 2 bé, včetně rozkladu a obratů tónického kvintakordu

5. ročník:

Žák:

- hraje v rozsahu malé b až e³ včetně křížků a bé, enharmonicky zaměňuje jednotlivé tóny
- dokáže častěji veřejně vystupovat. Ovládá zásady správného chování při veřejných vystoupeních (role posluchače, interpreta)
- v jednodušších skladbách upravuje dynamiku, zvažuje různé varianty – učí se stylově interpretovat zadanou skladbu
- hraje stupnice do 3 křížků, do 3 bé, včetně rozkladu a obrátů tónického kvintakordu

6. ročník:

Žák:

- z hlediska prstové problematiky zvládá efektivní samostatnou domácí přípravu, je schopen sám tvořit jednodušší cvičení
- hraje v dynamice p, mp, mf a f, také plynule přechází z jedné do druhé
- připravuje se na absolventské vystoupení – vybírá vhodný program
- v komorním souboru je přizpůsobivý k ostatním hráčům, podřizuje se hlavnímu hlasu, doladuje se k němu
- hraje stupnice do 4 křížků, do 4 bé, včetně rozkladu a obrátů tónického kvintakordu

7. ročník:

Žák:

- při hře využívá všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu, jaké bylo v jeho moci za dosavadního studia dosáhnout
- v rámci domácí přípravy je nastuduje zadanou skladbu – samostatně uplatňuje dynamické možnosti, realizuje tempové změny
- hraje v rozsahu celého nástroje v rámci svých možností, ovládá dynamiku (mimo krajních poloh) a pracuje se sluchovou sebekontrolou
- hraje lehčí skladby z listu a transponuje učitelem zadané cvičení
- interpretuje skladby různých žánrů jak s klavírem, tak v komorním souboru, klasický repertoár dokáže hrát z paměti
- aktivně se zúčastňuje kolektivní interpretace
- ovládá stupnice do 4 křížků, do 4 bé, včetně rozkladu a obrátů tónického kvintakordu, u durových stupnic dominantní septakord a u mollových zmenšený septakord

II. stupeň studia

1. – 2. ročník:

Žák:

- dbá na zvukovou vyrovnanost v celém rozsahu nástroje
- hraje i přednesové skladby pro saxofon sólo
- hraje vydržované tóny, jejichž prostřednictvím si prohlubuje dechovou kapacitu
- ovládá prstovou techniku ve stupnicích v rychlejším tempu, hraje prstová cvičení
- ovládá všechny hmaty v celém rozsahu nástroje, včetně pomocných a trylkovacích hmatů
- používá melodické ozdoby – příraz, nátryl a obal
- ovládá hru ve větších tempech, pravidelně cvičí stupnice a prstová cvičení
- zná přední významné saxofonisty a některé jejich nahrávky

3. – 4. ročník:

Žák:

- ovládá zvukovou vyrovnanost v celém rozsahu nástroje
- v přednesových skladbách užívá všechny melodické ozdoby včetně trylku
- orientuje se ve složených i nepravidelných taktech
- při hře užívá širokou dynamickou škálu
- vybírá si za pomoci učitele vhodné přednesové skladby
- zná světové významné saxofonisty a některé jejich nahrávky
- zvládá samostatné nastudování klasicistní skladby, včetně vedení frází
- dokáže interpretovat skladby z období klasicismu, romantismu a počátku 20. století
- uplatňuje se v komorních souborech, zlepšuje souhru a doladování k ostatním spoluhráčům
- studium ukončí závěrečným absolventským vystoupením - předvede dle svých schopností technicky i výrazově vyvážený výkon

Učební osnovy kolektivních předmětů jsou obsaženy v kapitole 5.15.

5.9 Studijní zaměření - Hra na klavír

Učební plán:

Studijní zaměření pro I. stupeň základního studia: Hra na klavír

Základní studium I. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	7
	Společná hudební praxe	Sborový zpěv/komorní hra				1	1	1	1	4
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	3	3	2	2	16

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Studijní zaměření pro II. stupeň základního studia: Hra na klavír

Základní studium II. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na klavír	1	1	1	1	4
	Společná hudební praxe	Sborový zpěv/komorní hra	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	2	8

Žáci, kteří byli podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o ZUV zařazeni do II. stupně vzdělávání bez absolvování I. stupně, plní očekávané výstupy I. stupně.

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Učební osnovy předmětu: Hra na klavír

I. stupeň studia

1. ročník:

Žák:

- správně sedí u nástroje
- orientuje se na klávesnici v rozsahu od g po g²
- používá základní úhozy (portamento, legato, staccato) a odtahy
- podkládá palce a překládá prsty
- zná základní dynamická znaménka a používá je
- přečte jednoduchý notový zápis
- hraje jednoduchou skladbičku z paměti
- hraje oběma rukama dohromady

2. ročník:

Žák:

- rozeznává širší škálu dynamických znamének a základních tempových označení
- hraje dvojhmaty
- rozeznává melodii a doprovod
- zvládá doprovod jednoduchých durových písní (dudácká kvinta)
- interpretuje jednoduchý notový zápis

3. ročník:

Žák:

- zvládá základní prstovou techniku a koordinaci rukou
- podle návodu pedagoga používá pedál
- orientuje se v notovém zápise, čte noty v houslovém a basovém klíči
- rozlišuje charakter skladeb a umí je vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- hraje z paměti jednoduchou skladbu
- používá tóniku a dominantu při hře doprovodů jednoduchých písní

4. ročník:

Žák:

- hraje durové stupnice dohromady rovným pohybem přes 4 oktávy v rozsahu do 4 křížků a 1 béčka včetně tónického kvintakordu s obraty dohromady
- hraje jednoduché polyfonní skladby
- hraje jednoduché melodické ozdoby (příraz, nátryl)

5. ročník:

Žák:

- hraje durové stupnice do 4 křížků a 1 béčka kombinovaným pohybem, čtyřhlasý akord s obraty zvlášť
- rozlišuje kvalitu tónu
- hraje skladby různých stylových období a žánrů
- hraje rozsáhlejších skladby (sonatina, kratší sonáta)
- používá pedál a sluchově ho kontroluje
- hraje další melodické ozdoby (mordent, skupinka)

6. ročník:

Žák:

- samostatně nastuduje jednoduchou skladbu
- hraje obal a trylek
- při hře skladeb různých stylových období používá vhodnou dynamiku, agogiku, frázování a vhodnou pedalizaci
- hraje delší skladby z paměti
- zvládá hru z listu v pěti prstové poloze dohromady

7. ročník:

Žák:

- při hře využívá všechny dosud získané znalosti a dovednosti k vyjádření charakteru a nálady skladby
- hraje z listu jednoduché skladby
- aktivně se účastní kolektivní hudební interpretace
- hraje z paměti náročnější skladby
- spolupracuje při výběru skladeb a je schopen vlastní interpretace
- ukončí studium prvního stupně veřejným absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

II. stupeň studia

1. – 2. ročník:

Žák:

- navazuje na všechny dosud získané vědomosti a dovednosti z I. cyklu a uplatňuje je
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- samostatně vybírá notový materiál
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- při hře využívá všechny dosud získané znalosti a dovednosti k vyjádření charakteru a nálady skladby

3. – 4. ročník:

Žák:

- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- hraje vybranou skladbu z paměti
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- spolupracuje v souborech nebo při komorní hře podle svých individuálních schopností (a zájmu)
- rozlišuje interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- ukončí studium druhého stupně veřejným absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy kolektivních předmětů jsou obsaženy v kapitole 5.15.

5.10 Studijní zaměření – Hra na varhany

Učební plán:

Studijní zaměření pro I. stupeň základního studia: Hra na varhany

Základní studium I. stupeň		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	7
		Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	7
	Společná hudební praxe	Sborový zpěv				1	1	1	1	4
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Hudební nauka	1	1	1	1	1			7
		Liturgika, liturgický zpěv						1	1	
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			3	3	3	4	4	4	4	25

Studijní zaměření pro II. stupeň základního studia: Hra na varhany

Základní studium II. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na varhany	1	1	1	1	4
		Hra na klavír	1	1	1	1	4
	Společná hudební praxe	Sborový zpěv	0 - 1	0 - 1	0 - 1	0 - 1	0
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Liturgika a liturgický zpěv			1	1	2
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	3	3	10

Žáci, kteří byli podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o ZUV zařazeni do II. stupně vzdělávání bez absolvování I. stupně, plní očekávané výstupy I. stupně.

Sborový zpěv není povinným předmětem.

Učební osnovy předmětu: Hra na varhany

I. stupeň studia

1. ročník:

Žák:

- pojmenuje základní části nástroje
- ovládá elementární návyky (správné držení těla, postavení rukou a nohou)
- orientuje se na klávesnici
- hraje oběma rukama dohromady, zatím bez pedálu
- zvládá podkládání palce a překládání prstů
- čte jednoduchý notový zápis

2. ročník:

Žák:

- zdokonaluje se v nezávislosti levé a pravé ruky
- hraje dvojhlas v každé ruce zvlášť
- osvojuje si specifické prvky varhanní hry (tichá výměna prstů, problematika repetovaných tónů)
- čte notový zápis v houslovém a basovém klíči

3. ročník:

Žák:

- hraje trojhlas a zvládá přebírání hlasů z jedné ruky do druhé
- zdokonaluje se v legatové hře a v užívání prstokladů
- rozlišuje charakter skladeb a umí je vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- podle fyzických dispozic hraje ojedinele pedál špičkami nohou
- střídá manuály
- hraje přiměřeně obtížnou skladbu z paměti

4. ročník:

Žák:

- hraje vícehlas v legátu s užitím spec. prvků varhanní hry
- samostatně volí jednoduchou registraci
- praktikuje základní návyky (technické prvky) pedálové hry špičkou a patou za podmínky pregnantní přípravy nohou
- na vhodně zvolené literatuře si utváří návyky nezávislosti rukou a nohou a základy manuálové a pedálové techniky
- plynuleji střídá manuály v průběhu skladby

5. ročník:

Žák:

- na základě výše získaných dovedností hraje zejména dvou až tříhlasou polyfonií, na které aplikuje základní artikulační zásady
- samostatně nastuduje skladbu se správným prstokladem
- hraje jednoduchý čtyřhlas s pedálem
- při hře užívá tiché výměny, legáta palcem, repetovaných tónů, glissanda v pedálu

6. ročník:

Žák:

- využívá svých dosavadních dovedností v oblasti registrace k vlastní zvukové představě právě hrající skladby
- zná další dva jiné varhanní nástroje a je schopen adaptace z hlediska technického a zvukového

7. ročník:

Žák:

- koordinuje souhru rukou a nohou bez obtíží
- samostatně tvoří prstoklady a nohoklady na úrovni svých dosavadních zkušeností získaných nastudovanou literaturou
- po předchozí přípravě (znalost písní a žalmů) hraje při liturgii

II. stupeň studia

1. – 2. ročník:

Žák:

- hraje jednoduché melodické ozdoby v barokních skladbách
- zná hlavní interpretační zásady při hře skladeb různých forem a stylů a je schopen vlastního výběru skladeb
- hraje jednoduchou čtyřhlasou skladbu
- hraje malé kadence v úzké harmonii v durových i mollových tóninách do 3 předznamenání, s pedálem i bez pedálu
- hraje rozšířené kadence o VI. stupeň ve vybraných tóninách s pedálem i bez pedálu
- hraje malé kadence v široké harmonii ve zvolených tóninách bez pedálu
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby

3. – 4. ročník:

Žák:

- hraje rozšířenou kadenci o II. a III. stupeň ve vybraných tóninách v úzké harmonii s pedálem i bez pedálu
- hraje rozšířené kadence v široké harmonii ve zvolených tóninách s pedálem
- hraje s pedálem jakoukoli píseň z kancionálu
- v praxi hraje alespoň 2 celá ordinária
- hraje kadence v různých tóninách durových i mollových, v úzké, případně široké harmonii a na základě toho dokáže vytvořit jednoduché přede hry, mezihry a dohry ke zvoleným písním z kancionálu
- hraje žalm k jakékoliv liturgické příležitosti
- využívá svých dosavadních zkušeností k vlastní zvukové představě (registraci) právě hrající skladby

Doporučená literatura:

J.S.Bach: Osm malých preludií a fug
C. Franck: L'organist
Varhanní skladby starých českých mistrů
P. Eben: Momenti d'organo
M. Reger: Snazší chorálové přede hry
F.Mendelssohn-Bartholdy: volné věty ze sonát
L.Boëllmann: Gotická svita

Učební osnovy předmětu: Hra na klavír

I. stupeň studia

1. ročník:

Žák:

- správně sedí u nástroje
- orientuje se na klávesnici v rozsahu od g po g²
- používá základní úhozy (portamento, legato, staccato)
- podkládá palce a překládá prsty
- zná základní dynamická znaménka a používá je
- přečte jednoduchý notový zápis
- hraje oběma rukama dohromady

2. ročník:

Žák:

- rozeznává širší škálu dynamických znamének a základních tempových označení
- hraje dvojhmoty
- rozeznává melodii a doprovod
- interpretuje jednoduchý notový zápis

3. ročník:

Žák:

- zvládá základní prstovou techniku a koordinaci rukou
- podle návodu pedagoga používá pedál
- orientuje se v notovém zápise, čte noty v houslovém a basovém klíči

4. ročník:

Žák:

- hraje durové stupnice dohromady rovným pohybem přes 4 oktávy v rozsahu do 4 křížků a 1 béčka včetně tónického kvintakordu s obraty dohromady
- hraje jednoduché polyfonní skladby
- hraje jednoduché melodické ozdoby (příraz, nátryl)

5. ročník:

Žák:

- hraje durové stupnice do 4 křížků a 1 béčka kombinovaným pohybem, čtyřhlasý akord s obraty zvlášť
- rozlišuje kvalitu tónu
- hraje skladby různých stylových období a žánrů
- hraje rozsáhlejších skladby (sonatina, kratší sonáta)
- používá pedál a sluchově ho kontroluje

6. ročník:

Žák:

- hraje obal a trylek
- při hře skladeb různých stylových období používá vhodnou dynamiku, agogiku, frázování a vhodnou pedalizaci

7. ročník:

Žák:

- při hře využívá všechny dosud získané znalosti a dovednosti k vyjádření charakteru a nálady skladby
- hraje z listu jednoduché skladby
- aktivně se účastní kolektivní hudební interpretace
- spolupracuje při výběru skladeb a je schopen vlastní interpretace

II. stupeň studia

1. – 2. ročník:

Žák:

- navazuje na všechny dosud získané vědomosti a dovednosti z I. cyklu a uplatňuje je
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- samostatně vybírá notový materiál
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- při hře využívá všechny dosud získané znalosti a dovednosti k vyjádření charakteru a nálady skladby

3. – 4. ročník:

Žák:

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- spolupracuje v souborech nebo při komorní hře podle svých individuálních schopností (a zájmu)
- rozlišuje interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

Vyučovací předmět: Liturgika a liturgický zpěv

Učební plán: Liturgika a liturgický zpěv je předmět povinný pro žáky hlavního oboru hra na varhany 6. a 7. ročníku I. stupně studia a pro žáky 3. a 4. ročníku II. stupně studia v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně a jako volitelný předmět pro ostatní žáky školy.

Učební osnovy předmětu: Liturgika a liturgický zpěv – část liturgika

6. ročník I. stupně

Žák zná:

- všeobecná ustanovení o liturgickém roku a o kalendáři
- liturgické dny
- slavnosti, svátky a památky
- všední dny liturgických dob (férie)
- rozdělení liturgického roku
- velikonoční triduum
- dobu velikonoční
- dobu postní
- dobu vánoční
- dobu adventní
- liturgické mezidobí

7. ročník I. stupně:

Žák zná:

- uspořádání a výzdobu liturgického prostoru
- všeobecné zásady
- uspořádání liturgického prostoru k slavení Eucharistie
- presbytář
- oltář
- vybavení oltáře
- sedes
- ambon
- místo pro věřící
- místo pro sbor zpěváků, pro varhany aj. hudební nástroje
- uchování Nejsvětější svátosti
- obrazy vystavené k zbožné úctě věřících

3. ročník II. stupně

Žák zná:

- složení mše
- různé prvky mše
- úkony a chování při bohoslužbě
- jednotlivé části mše
 - a) úvodní obřady: úkon kajícího, Kyrie eleison, Sláva na výsostech Bohu
 - b) bohoslužba slova: biblická čtení, zpěvy mezi čteními, homilie, vyznání víry
 - c) slavení Eucharistie: příprava darů, eucharistická modlitba, obřad přijímání
 - d) závěrečné obřady

4. ročník II. stupně

Žák zná:

- povahu liturgie a její význam
- nezbytné spolupůsobení věřících
- mimoliturgický duchovní život
- nezbytnost liturgické výchovy
- směrnici vyplývající z hierarchické a společenské povahy liturgie
- liturgickou službu laiků

- aktivní účast věřících
- liturgický jazyk

Učební osnovy předmětu: Liturgika a liturgický zpěv – část liturgický zpěv

6. ročník I. stupně:

Žák umí:

- první mešní ordinárium P. J. O.
- vánoční proprium P. J. O.
- nedělní žalmy cyklu A P. J. O.

7. ročník I. stupně:

Žák umí:

- mešní ordinárium P. K. Břízy
- velikonoční graduál P. J. O.
- nedělní žalmy cyklu B P. J. O.

3. ročník II. stupně:

Žák umí:

- mešní ordinárium P. Ebena
- propria mariánská
- nedělní žalmy cyklu C P. J. O.

4. ročník II. stupně:

Žák umí:

- mešní ordinárium Z. Pololánika
- propria svátku během roku P. J. O.
- žalmy všedních dní P. J. O.

Učební osnovy kolektivních předmětů jsou obsaženy v kapitole 5.15.

5.11 Studijní zaměření – Sólový zpěv

Učební plán:

Studijní zaměření pro I. stupeň základního studia: Sólový zpěv

Základní studium I. stupeň		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	7
	Společná hudební praxe	Sborový zpěv/komorní zpěv				1	1	1	1	4
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	3	3	2	2	16

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Studijní zaměření pro II. stupeň základního studia: Sólový zpěv

Základní studium II. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Sólový zpěv	1	1	1	1	4
	Společná hudební praxe	Komorní zpěv/ Sborový zpěv	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	2	8

Žáci, kteří byli podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o ZUV zařazeni do II. stupně vzdělávání bez absolvování I. stupně, plní očekávané výstupy I. stupně.

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní zpěv nebo sborový zpěv.

Učební osnovy předmětu: Sólový zpěv

I. stupeň studia

1. ročník:

Žák:

- zná a uplatňuje hlasovou hygienu
- dodržuje pěvecký postoj
- zvládá jednoduchá dechová a hlasová cvičení
- zpívá jednoduché lidové a umělé písně v přirozeném rozsahu
- výrazově odlišuje různé typy písní

2. ročník:

Žák:

- měkce nasazuje tón
- správně dýchá
- zpívá jednoduché písně dle svých individuálních dispozic
- uplatňuje základy správné artikulace

3. ročník:

Žák:

- automaticky dodržuje pěvecký postoj
- klidně, hluboce dýchá
- dbá na čistou intonaci
- používá hlas v celém svém rozsahu
- používá základní dynamiku a agogiku
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho věku a možnostem

4. ročník:

Žák:

- zpívá v rozšířeném hlasovém rozsahu
- ovládá dechovou techniku na úrovni odpovídající jeho věku
- má názor na dynamiku a agogiku interpretovaných písní
- je schopen se uplatnit v jednoduchém vícehlase

5. ročník:

Žák:

- uvolněně stojí a využívá svoji dechovou techniku
- zpívá v rozšířeném hlasovém rozsahu
- uplatňuje frázování a kantilénu
- má vyrovnané vokály i hlasové rejstříky
- uplatňuje se ve skupinové interpretaci

6. ročník:

Žák:

- používá správnou dechovou techniku
- měkce nasazuje tón a správně jej opírá
- má vlastní názor na dynamiku, agogiku a frázování
- používá kantilénu
- používá rozšířený hlasový rozsah
- spolupracuje s korepetitorem
- orientuje se ve vícehlasých skladbách

7. ročník:

Žák:

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu
- používá rozšířený hlasový rozsah dle svých individuálních možností
- má vyrovnané hlasové rejstříky, frázuje a používá kantilénu
- používá výrazové prostředky adekvátní interpretované skladbě

- zpívá skladby různých stylů a žánrů, přiměřené jeho možnostem
- uplatňuje se ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápise
- zná zásady hlasové hygieny
- spolupracuje s korepetitorem
- dovede kultivovaně veřejně vystoupit

II. stupeň studia

1. – 2. ročník:

Žák:

- zvládá dechovou techniku potřebnou pro interpretaci zadaných písní
- zpívá vyrovnaným rozšířeným hlasovým rozsahem
- uvědomuje si nutnost spolupráce s korepetitorem
- má základní znalosti o pěvecké literatuře
- ovládá ve větším rozsahu výrazové prostředky
- používá rozvinutou dechovou techniku
- vyrovnává rejstříky v rámci rozšířeného hlasového rozsahu
- aktivně spolupracuje při korepetici
- uplatňuje svůj názor při diskusi o pěvecké literatuře
- aktivně pracuje s dynamikou

3. – 4. ročník:

Žák:

- uvědoměle používá dechovou techniku
- vědomě vyrovnává rejstříky v rozšířeném hlasovém rozsahu
- spolupracuje s korepetitorem
- zná pěveckou literaturu
- používá škálu dynamiky i agogiky
- ovládá dechovou techniku
- používá hlas vyrovnaný ve všech rejstřících
- nepřepíná své síly
- samostatně pracuje v korepetici
- má přehled o pěvecké literatuře
- je schopen posoudit vhodnou dynamiku, agogiku ve skladbách různých slohů a období
- dokáže kultivovaně veřejně vystoupit

Učební osnovy kolektivních předmětů jsou obsaženy v kapitole 5.15.

5.12 Studijní zaměření - Hra na kytaru

Učební plán:

Studijní zaměření pro I. stupeň základního studia: Hra na kytaru

Základní studium I. stupeň		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	7
	Společná hudební praxe	Sborový zpěv/komorní hra				1	1	1	1	4
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	3	3	2	2	16

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Studijní zaměření pro II. stupeň základního studia: Hra na kytaru

Základní studium II. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na kytaru	1	1	1	1	4
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ Sborový zpěv	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	2	8

Žáci, kteří byli podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o ZUV zařazeni do II. stupně vzdělávání bez absolvování I. stupně, plní očekávané výstupy I. stupně.

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Učební osnovy předmětu: Hra na kytaru

I. stupeň studia

1. ročník:

Žák:

- zná jednotlivé části nástroje, označení prstů pravé i levé ruky
- ovládá elementární návyky (správné držení těla a nástroje při hře, dokáže vytvořit správné postavení pravé a levé ruky)
- hraje palcem s dopadem i bez dopadu na prázdných basových strunách

- při hře jednohlasých melodií používá střídavý úhoz prstů *i*, *m* s dopadem *a* s akordickým doprovodem jiného hráče
- kombinuje hru palce s prsty po sobě – viz široký rozložený dvojhlas
- orientuje se na hmatníku v I. poloze na melodických strunách (diatonické tóny $g^1 - g^2$)
- hraje 1oktávovou stupnici
- dle svých možností interpretuje z paměti jednoduchou skladbu, přičemž užívá základní dynamické odstínění (*p – f*)

2. ročník:

Žák:

- užívá základní způsoby hry na kytaru: *apoyando*
- hraje střídavý a současný dvojhlas, rozklad akordu se zaměřením na techniku úhozu prstů *i*, *m*, *a* bez dopadu – palec s dopadem (*figura*)
- orientuje se na hmatníku v I. poloze
- hraje jedno a dvou oktávovou stupnici
- dle svých možností interpretuje z paměti jednoduchou skladbu, přičemž užívá širší dynamické škály (*p – mf – f – crescendo – decrescendo – dim.*)

3. ročník:

Žák:

- hraje úzký dvojhlas bez dopadu
- hraje skladby různých stylových období, v nichž využívá základní způsoby hry: *apoyando* a *tirando*
- orientuje se na hmatníku na melodických strunách ve II. poloze
- ztvárňuje náladu programních skladeb za použití dynamiky a rejstříků (*nat.*, *s. t.*, *s. p.*) a orientuje se v jejich notovém zápise
- používá běžné kytarové hmaty v základní poloze nástroje
- při doprovodu jednoduché písně užívá základní harmonické funkce (dle schopnosti žáka *T – D* nebo *T – S – D*)
- interpretuje z paměti jednoduchou skladbu

4. ročník:

Žák:

- ve skladbách různých stylových období, kadencích využívá techniku hry s dopadem i bez dopadu v kombinaci všech prstů pravé ruky (*p*, *i*, *m*, *a*)
- orientuje se na hmatníku na melodických strunách do V. polohy (na basových strunách jen teoretická orientace)
- hraje durové i mollové stupnice bez využití prázdných strun (typové stupnice), základní kadenční postupy (*T*, *S*, *D*)
- interpretuje z paměti alespoň dvě skladby
- zapojuje se v souborové hře

5. ročník:

Žák:

- využívá speciální kytarové techniky (*arpeggio*, přirozené flažolety)
- orientuje se na hmatníku na melodických strunách do VII. polohy
- hraje typové stupnice a kadence, v nichž uplatňuje (dle svých možností) techniku malého a velkého barré
- zvládá plynulost a kultivovanost hry, dynamická i barevná odstínění (rejstříky)

- interpretuje z paměti alespoň dvě skladby

6. ročník:

Žák:

- využívá další speciální kytarové techniky (legato vzestupné i sestupné), zdokonaluje hru barré akordů
- orientuje se na hmatníku na melodických strunách do IX. polohy
- hraje jednoduchý doprovod k písním dle základních akordických značek a dokáže je samostatně vytvořit
- na základě výše získaných dovedností uplatňuje získané technické a výrazové možnosti

7. ročník:

Žák:

- uplatňuje speciální kytarové techniky (arpeggio, přirozené flažolety, legato vzestupné i sestupné, velké a malé barré), základní melodické ozdoby
- orientuje se na hmatníku do IX. polohy
- hraje apoyando, tirando, hru akordického vícehlasu v kombinaci prstů p, i, m, a
- hraje kadence a stupnice, přičemž užívá i různé rytmizované varianty nácviku
- při interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů uplatňuje dynamická a barevná odstínění, plynulost a kultivovanost hry, hraje z paměti středně náročnou skladbu, orientuje se v notovém zápise
- samostatně naladí nástroj
- hraje skladby složitějších rytmických útvarů
- ukončí studium prvního stupně veřejným absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

II. stupeň studia

1. – 2. ročník:

Žák:

- samostatně uplatňuje osvojené technické návyky a dovednosti v různých variantách
- ve skladbách různých stylových období využívá základní melodické ozdoby, kombinuje legato vzestupné s legátem sestupným
- hraje kultivovaně s využitím agogických prvků
- orientuje se v notovém zápise i ve vyšších polohách
- uplatňuje další speciální kytarové techniky (vícehlasé arpeggio)
- uplatňuje se v souborové hře

3. – 4. ročník:

Žák:

- využívá technickou vybavenost pro zvládnutí složitějších skladeb a má vlastní představu o její interpretaci
- hraje dvou i tří oktávové stupnice, kadence, obraty tónického kvintakordu, intervaly – oktávy (melodicky i harmonicky), dle svých možností i jiné intervaly (tercie)
- kombinuje techniku pravé a levé ruky
- z paměti interpretuje skladby nejméně dvou stylových období
- zná hlavní interpretační zásady při hře skladeb různých forem a stylů a je schopen vlastního výběru skladeb

- hraje ve všech polohách
- ukončí studium druhého stupně veřejným absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou

Učební osnovy kolektivních předmětů jsou obsaženy v kapitole 5.15.

5.13 Studijní zaměření – Hra na housle

Učební plán:

Studijní zaměření pro I. stupeň základního studia: Hra na housle

Základní studium I. stupeň		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	7
	Společná hudební praxe	Sborový zpěv/komorní hra				1	1	1	1	4
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	3	3	2	2	16

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Studijní zaměření pro II. stupeň základního studia: Hra na housle

Základní studium II. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na housle	1	1	1	1	4
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ Sborový zpěv	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	2	8

Žáci, kteří byli podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o ZUV zařazeni do II. stupně vzdělávání bez absolvování I. stupně, plní očekávané výstupy I. stupně.

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Učební osnovy předmětu: Hra na housle

I. stupeň studia

1. ročník:

Žák:

- v rámci svých osobních možností zvládá držení houslí a smyčce, prstoklad dur nebo moll
- drnká durovou stupnici v 1 oktávě

- orientuje se střídavě na A a D struně v 1. poloze
- hraje středem smyčce
- drnká lidovou písničku na jedné struně
- tleská rytmus čtvrt'ových a půlových not

2. ročník:

Žák:

- ovládá držení houslí a smyčce
- hraje středem, u žabky a špičky, celým smyčcem
- zvládá detaché horní polovinou smyčce a dolní částí smyčce
- hraje v durovém prstokladu v 1. poloze na všech strunách
- zahraje lidovou písničku na jedné struně
- zvládá prstoklad dur, moll a jejich kombinaci na 2 strunách
- hraje dvojhlas s použitím prázdné struny
- vytleská rytmus zadané skladby, písně

3. ročník:

Žák:

- ovládá probrané prstoklady v 1. poloze na všech strunách
- používá při hře návyky / držení nástroje, ovládnutí smyčce/
- dokáže se orientovat v notovém zápisu probíraného učiva
- je schopen podle svých možností zahrát skladbu z paměti
- zvládá hru celým smyčcem přes struny
- umí základní výměnu u žabky
- hraje dvojhlas s prázdnou strunou
- hraje krátké skladby alespoň na třech strunách
- zahraje stupnice v 1. poloze G, D, F, B dur přes 2 oktávy
- zahraje 3 prstoklady na všech strunách v 1. poloze
- čte noty probíraných stupnic, akordů a skladeb
- ovládá rytmické hodnoty / nota čtvrt'ová, půlová, celá, osminová/
- hraje smyk legato na jedné struně
- dokáže vnímat náladu skladby a jednoduchými prostředky je přednést

4. ročník:

Žák:

- zvládá durový, mollový prstoklad v 1. poloze a jejich kombinaci
- ovládá smyk legato na 2 strunách
- kombinuje prstoklady levé ruky
- hraje rytmicky, zahraje trioly
- hraje vibrato na jedné notě, ovládá kombinaci smyků legato a detaché na jedné struně
- orientuje se v notovém zápisu
- zvládá stupnice C, G, D, A, F, B, dur a, e moll v 1. poloze
- je schopen se uplatnit v duetu nebo souboru
- hraje skladby typu concertina, 1. větu vybraného koncertu v 1. poloze z paměti

5. ročník:

Žák:

- hraje sólově hry s doprovodem
- hraje stupnice přes 2 oktávy s výměnou do polohy v durovém prstokladu
- ovládá základní durový prstoklad ve 3. poloze
- zahraje stupnice dur a moll v 1. poloze / E, Es, As dur/ / h, d, g moll/
- orientuje se v notovém zápise hrané skladby, pozná základní stavbu přednesu
- uplatňuje se v souboru a jiném seskupení
- podle svých možností ovládá kombinaci krátkých a dlouhých smyků přes struny
- využívá 3. polohu v etudách a vybraných přednesech
- ovládá smyk martelé

6. ročník:

Žák:

- hraje skladby odpovídající jeho schopnostem, v rychlejších tempech
- samostatně nastuduje zadanou skladbu
- využívá při hře obtížnější smyky
- dokáže dle svých schopností vytvořit kvalitní tón a dynamiku
- používá plynulejší výměny do 3 polohy
- hraje v polohách dle výběru /4,5/
- je schopen využít každý prst pro trylek
- používá základní dvojhmaty
- hraje z listu jednodušší skladby
- je schopen zahrát jednu větu zvoleného koncertu odpovídající technické náročnosti z paměti

7. ročník:

Žák:

- při hře na housle používá získané technické dovednosti
- ovládá práci se smyčcem a využívá dynamiku
- aktivně se zapojuje do souborové hry
- má svůj názor pro hudební výraz
- hraje jednodušší dvojhmaty a melodické ozdoby v nastudovaných skladbách
- tvoří kvalitní tón
- kontroluje intonaci i ve vyšší poloze /3,4,5/
- hraje melodické ozdoby, trylky
- zvládá probrané smyky, jejich kombinaci, legato, staccato, detaché
- používá dle svých možností vibrato a plynulé výměny do poloh.
- dokáže výrazovými prostředky rozlišit různá slohová období
- dokáže samostatně nastudovat složitější skladbu

II. stupeň studia

1. – 2. ročník:

Žák:

- má svůj názor na interpretaci díla
- interpretuje vybrané skladby z paměti
- zvládá plynulé výměny do vyšších poloh, orientuje se v hudebních skladbách
- hraje základní dvojhmaty
- je schopen podle svých možností využívat 6. polohy a vyšší
- využívá volného pohybu levé ruky v polohách
- zvládá kombinaci mnoha smyků
- dokáže samostatně řešit smyky a prstoklady při nácvičce skladby
- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížné skladby
- využívá svých dovedností v nových skladbách, skladebních trendech a technikách
- zapojuje se při výběru skladeb z různých žánrů a stylů
- používá při hře členění tempa accelerando apod.

3. – 4. ročník:

Žák:

- dokáže se zapojit do souborů nejrůznějšího obsazení spolupracuje s ostatními hráči
- je schopen si vybrat skladbu a dle svých hudebních znalostí ji samostatně nacvičit
- využívá všech svých dovedností k samostatnému studiu skladeb
- ovládá pohyb levé ruky po celém hmatníku
- používá při hře vibrato
- pracuje s barvou tónu
- hraje skladby větší technické náročnosti z paměti
- dle svých schopností dokáže nastudovat dvě věty z koncertu z paměti
- rozpozná interpretaci hudebních skladeb z různých slohových období
- má vlastní názor na provedení skladby

Učební osnovy kolektivních předmětů jsou obsaženy v kapitole 5.15.

5.14 Studijní zaměření – Hra na kontrabas

Učení plán:

Základní studium I. stupeň		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	7
	Společná hudební praxe	Sborový zpěv/komorní hra				1	1	1	1	4
Recepce a reflexe hudby	Kolektivní výuka	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	3	3	2	2	16

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Základní studium II. stupně		Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hudební interpretace a tvorba	Individuální výuka	Hra na kontrabas	1	1	1	1	4
	Společná hudební praxe	Komorní hra/ Sborový zpěv	1	1	1	1	4
Celkový minimální počet vyučovacích hodin v ročníku			2	2	2	2	8

Žáci, kteří byli podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o ZUV zařazeni do II. stupně vzdělávání bez absolvování I. stupně, plní očekávané výstupy I. stupně.

Podle vlastního zájmu žáci navštěvují komorní hru nebo sborový zpěv.

Učební osnovy vyučovacích předmětů: Hra na kontrabas

I. stupeň studia

1. ročník

Žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- pojmenuje jednotlivé struny
- ovládá správný postoj a držení nástroje
- správně drží a vede smyčec a provádí výměnu smyku od špičky a od žabky
- hraje na prázdných strunách pizzicato a arco

2. ročník

Žák:

- čte noty v basovém klíči v rozsahu základní polohy
- ovládá prstoklad a hraje v základní poloze
- provádí výměnu smyku uvolněným zápěstím detache
- synchronizuje vedení pravé a levé ruky
- provádí a používá uvolňovací a posilovací cviky obou rukou

3. ročník

Žák:

- čte notový zápis a hraje v základní poloze na všech strunách (s ohledem na fyzické dispozice)
- hraje celým smyčcem (včetně horní a dolní poloviny smyčce)
- spojuje noty smykem legato
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- doprovází jednoduchou lidovou píseň harmonickými funkcemi T, S, D
- z paměti interpretuje jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák:

- samostatně ladí nástroj
- čte noty v základní a první poloze
- hraje v rozsahu základní první polohy na všech strunách
- používá smyk detache a legato
- rozlišuje náladu skladby a vyjadřuje ji elementárními výrazovými prostředky

5. ročník

Žák:

- čte noty v rozsahu do druhé polohy
- kontroluje intonaci své hry a doladuje hrané tóny
- hraje detache, staccato a legato
- hraje doprovody k vybraným lidovým písním a tancům na prázdných strunách
- hraje z listu jednoduchý notový zápis

6. ročník

Žák:

- čte noty v rozsahu do třetí polohy
- hraje v rozsahu do třetí polohy
- vytvoří samostatně prstoklad a smyky u vybraných skladeb
- hraje skladby různých slohů, stylů a žánrů
- hraje z listu technicky méně náročnou skladbu nebo orchestrální part

7. ročník

Žák:

- čte noty v rozsahu do čtvrté polohy
- hraje v rozsahu do čtvrté polohy
- při hře používá náročnější druhy smyků (spiccato)
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

II. stupeň studia

1. a 2. ročník

Žák:

- čte noty v rozsahu do sedmé polohy
- hraje v rozsahu do sedmé polohy
- provádí plynulou výměnu smyku detache
- provádí uvolněnou výměnu vzdálených poloh
- hraje techniku vibrato

3. a 4. ročník

Žák:

- hraje i v palcové poloze
- kontroluje intonační čistotu a tónovou kulturu
- hodnotí výkon svůj i výkon jiného interpreta
- hraje z listu technicky méně náročnou skladbu
- z paměti interpretuje vybrané skladby

5.15 Kolektivní předměty

5.15.1 Vyučovací předmět: Komorní hra

Učební plán: Komorní hra je povinná pro žáky od 4. ročníku I. stupně studia v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy předmětu: Komorní hra

Žák:

- využívá znalosti z hlavního oboru a hudební nauky
- naladí se s ostatními hráči
- zvládá souhru s jinými hráči
- vnímá spoluhráče a reaguje na ně
- doprovází hráče na sólový nástroj a přizpůsobí se mu
- využívá rytmické cítění
- dbá na intonaci, doladuje se
- interpretuje skladby různých stylových období dle své hráčské vyspělosti
- cítí zodpovědnost za společné dílo
- rozezná vedoucí a doprovodný hlas
- touží po veřejném vystupování ☺

5.15.2 Vyučovací předmět: Komorní zpěv

Učební plán: Komorní zpěv je povinný pro žáky sólového zpěvu od 4. ročníku I. stupně studia v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně a volitelný předmět pro ostatní žáky školy.

Učební osnovy předmětu: Komorní zpěv

Žák:

- využívá znalosti z hudební nauky a hudební praxe
- zvládá souhru s jinými hráči/zpěváky
- dbá na intonaci
- využívá rytmické cítění
- veřejně vystupuje
- interpretuje lidové, umělé, duchovní skladby dle své vyspělosti a zájmu
- má vlastní názor na interpretaci skladby
- reaguje na pokyny sbormistra/dirigenta
- vnímá spoluhráče a reaguje na ně
- cítí zodpovědnost za společné dílo, což projevuje v domácí přípravě, péči o notový materiál, dochvilností, hlasovou hygienou

Doporučená náplň:

4. – 5. ročník I. stupně: zpěv kánonů a lidového dvojhlasu

6. – 7. ročník I. stupně: zpěv složitějších kánonů, dvojhlasů i trojhlasů

1. – 4. ročník II. stupně: zpěv složitějších vícehlasých skladeb, případně spolupráce s jinými nástroji.

5.15.3 Vyučovací předmět: Hudební nauka

Učební plán: Hudební nauka je povinná pro 1. – 5. ročník I. stupně v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy předmětu: Hudební nauka

Žák ovládá učivo uvedené v níže uvedené tabulce.

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Hudební pojmy	tón, vlastnosti tónu, nota, notová osnova, houslový klíč, půltón přirozený a umělý, posuvky (vyjmenovat ve správném pořadí # a b, akord (trojzvuk), stupnice	rozdělení oktáv od kontra po oktávu čtyřčárkovanou, hudební klíče (basový, tenorový, altový), transpozice, rozdělení hlasů (soprán, alt, tenor, bas),	hlavní harmonické funkce (tónika, dominanta, subdominanta),	Hudba, notace (čtyřliniová notace, neumy, virga, virga jacis, flexa, pes, torculuc, calamus), lidová píseň, trubadúři, truvéři, conductus, motetus, ars antiqua, ars nova,	partitura, smyčcové kvarteto, dechové kvinteto,
Notový zápis:	- od malého „g“ po „c ³ “ v houslovém klíči - délky not (celá, půlová, čtvrtá, osminová, šestnáctinová, tečka u noty) + pomlky - správné psaní nožiček k notám - posuvky v notové osnově (s předlohou)	- noty v basovém klíči v malé oktávě - # a b v notové osnově bez předlohy ve správném pořadí	- nepravidelné dělení not (triola, kvintola)		
Stupnice:	durové do 4# a 2b	durové do 7# a 4b	durové do 7# a 7b, mollové do 3# a 3b, stejnojmenné, paralelní		

Takty:	2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8	12/8, 2/2	-	-	-
H u d e b n í á z v o s l o v í :	Dynamické	pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo	diminuendo, mp		
	Tempové	andante, moderato, allegro, ritardando, accelerando	largo, adagio, lento, presto, prestissimo, a tempo	vivace, agitato, komodo, con brio	
	Přednesové	staccato, legato,	cantabile, dolce, unisono, sólo, tutti, a capella	sforzato	
Hudební značky:	ligatura, prima a seconda volta, repeticie	koruna, akcent	da capo al fine		
Intervaly:	-	Základní, rozdělení na č. a v., určování a tvorba v probraných stupnicích	Odvozené – určování a tvorba v probraných stupnicích		
Akordy:	Tónický kvintakord u daných stupnic	Tónický kvintakord u daných stupnic	T ⁵ durový, mollový, zvětšený, zmenšený, + obraty, dominantní septakord		
Dějiny hudby:	-	-	-	- Periodizace dějin hudby Hudební středověk a renesance (ambroziánský chorál, gregoriánský	

				chorál, počátky vícehlasu, vokálně instrumentální styl) Baroko, klasicismus, romantismus, česká hudba 20. století – charakteristika, hlavní představitelé + díla	
Hudební nástroje:	-	-	-	-	- posazení symfonického orchestru - rozdělení nástrojů (strunné smyčcové a drnkací, dechové dřevěné a žesťové, klávesové, bicí) - lidský hlas
Dovednosti:	- taktování jednoduchých taktů - zpěv lidových a umělých písní - rytmický diktát - sluchová analýza celý tón – půltón	- sluchová analýza intervalů, transpozice, - taktování jednoduchých taktů - zpěv lidových a umělých písní	- sluchová analýza intervalů a druhů kvintakordů - zpěv lidových a umělých písní		

4. ročník:

Dějiny hudby

- **Periodizace dějin hudby**
- **Počátky hudby**
- **Středověk a renesance**
 - (gregoriánský chorál, notace, trubadúři, truvéři)
- **Baroko**
 - (Monteverdi, G.Ph.Telemann, G.Fr. Händel, J.S.Bach, A. Vivaldi
 - interpretace barokní hudby
 - hudba českého baroka (Adam Michna z Otradovic, Václav Zeyer, Pavel Josef Vejvanovský, Jan Dismas Zelenka, Bohuslav Matěj Černohorský, Jan Zach, František Adam Míča, Josef Ferdinand Seger)
- **Klasicismus**
 - Josef Haydn
 - W.A.Mozart
 - L.v.Beethoven
- **Romantismus**
 - Raný romantismus: Schubert, C.M.v.Weber, F.M.Bartholdy, Schumann, G.Rossini. N. Paganini
 - Rozvinutého romantismu: opera, opereta, duchovní hudba, programní hudba; H.Berlioz, Fr.Chopin, R.Wagner
 - Pozdní romantismus: G.Mahler, R.Strauss, Max Reger
 - Romantismus v Rusku: Mocná hrstka, Balakirev, Borodin, Musorgskij, Rimskij-Korsakov)
 - P.I.Čajkovskij
 - Český hudební romantismus: Jednota pro zvelebení hudby v Čechách, Cecilská jednota, Stavovské divadlo, Prozatímní divadlo, Národní divadlo, F. Škroup: Fidlovačka – Kde domov můj
Bedřich Smetana
Antonín Dvořák (Stabat Mater)
- **Česká hudba 20. století:** Otakar Ostrčil, Jan Kubelík, Jaroslav Kocián, Ema Destinová, Oskar Nedbal, Karel Kovařovic, Otakar Jeremiáš, Jaroslav Kříčka
Leoš Janáček
Bohuslav Martinů

5. ročník:

Hudební nástroje

- symfonický orchestr
- smyčcové nástroje
 - housle
 - viola, violoncello,
 - kontrabas
- smyčcové kvarteto
- dechové nástroje dřevěné
 - flétna, pikola
 - hoboj, anglický roh
 - klarinet, es klarinet, bas klarinet
 - fagot, kontrafagot
- dechové kvinteto
- panova flétna
- dechové nástroje žest'ové
 - trubka
 - lesní roh
 - pozoun
 - tuba
- bicí nástroje (tamburína, bonga, tympán, velký buben, malý buben, bicí souprava, činely, triangel, xylofon)
- klávesové nástroje
 - cembalo, klavichord
 - klavír
 - varhany
- strunné nástroje drnkací
 - harfa
 - kytara
 - cimbál
- lidský hlas

6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzděláváni v souladu s platnou legislativou, ve smyslu § 16 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon). Na základě zdravotního posudku pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra mohou být tito žáci zařazeni mezi žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. V případě žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení.

Žáci mohou být do této kategorie zařazování ředitelem na základě splnění těchto podmínek:

- vyjádření a žádosti rodičů
- doporučení učitele
- odborného posudku pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogického centra, popřípadě doporučení lékaře.

Takto zařazení žáci jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu přizpůsobeného potřebám a možnostem žáka. Individuální vzdělávací plán schvaluje ředitel školy po jeho zanesení do třídní knihy učitelem žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Hodinová dotace výuky je stejná jako u ostatních žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k omezení žáka.

7 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žáci mimořádně nadaní jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy. Individuální vzdělávací plán schvaluje ředitel školy po jeho zanesení do třídní knihy učitelem žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

O posílení hodinové dotace u žáků s mimořádnými dispozicemi pro umělecké vzdělávání rozhoduje ředitel školy na základě doporučení třídního učitele a umělecké rady.

Žáci mohou být do této kategorie zařazováni ředitelem na základě splnění těchto podmínek:

- vyjádření a žádosti rodičů
- doporučení učitele
- odborného posudku pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogického centra, popřípadě doporučení lékaře.

8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení má poskytovat zpětnou vazbu žákům o jejich osobním pokroku. Žáci tak mohou sami porovnat svůj výkon s očekávaným standardem. Díky hodnocení mají potřebné informace k tomu, aby mohli odstranit případné nedostatky a zlepšit tak svou práci.

Hodnocení můžeme použít také jako vhodnou motivaci, také může být pro žáky pobídkou, aby si lépe zorganizovali svou práci a aby skrze lepší přípravu dosáhli lepších výsledků.

Pravidelná hodnocení nám také slouží jako podklad pro vedení záznamů o prospěchu žáka, o jeho dlouhodobém vývoji. Informace zde získané pak slouží jako podklad pro rozhodování o výchovných a vzdělávacích potřebách každého jednotlivce, zvláště tam, kde nastanou nějaké problémy.

Hodnocení také umožňuje poskytnout doklady o momentálním prospěchu a dosažené úrovni žáka. Tyto informace pak slouží jako podklady pro souhrnnou klasifikaci na vysvědčení. Jsou tedy oficiálním prohlášením pro veřejnost, zejména pro rodiče.

Hodnocení však také poskytuje posouzení připravenosti žáka pro další učení. Na jeho základě se můžeme rozhodnout, zda je žák připraven pokračovat v následujícím učivu, nebo zda je potřeba některé učební látce věnovat více pozornosti, než jsme předpokládali.

Rozhodnutí učitele, co a jak bude hodnotit, je závislé na přesném stanovení účelu, který svým hodnocením sleduje.

Způsob hodnocení provádíme známkou.

8.1.1 Metody hodnocení

Pro hodnocení práce žáků používáme obecně platné metody hodnocení:

- *Neformální* hodnocení je založené na sledování výkonů žáků, které podávají jako součást běžných činností ve třídě. Toto hodnocení je používáno v průběhu celé vyučovací hodiny a týká se jak učebních činností, tak také chování a připravenosti žáků, jejich okamžité způsobilosti podat výkon.
- *Formální* hodnocení je takové, na které jsou žáci předem upozorněni a mají příležitost se na ně připravit, osvojit si učební látku v daném rozsahu a v určitém termínu.
- *Kritériální* hodnocení provádíme tak, že posuzujeme, zda byl konkrétní popis výkonu (kritérium) splněn či nesplněn.

- *Formativní* hodnocení je založeno na odhalování nedostatků a chyb a nabízí radu, vedení či poučení, aby v budoucnu mohlo u žáka dojít ke zlepšení jeho výsledků. Plní tedy především diagnostickou funkci a je nástrojem interakce jak pro učitele, tak žáky. Žáci nejsou porovnáváni mezi sebou, ale individuálně se sleduje rozvoj každého žáka.
- Dále se setkáváme s hodnocením *průběžným* a *závěrečným*. Průběžné hodnocení je v podstatě zhodnocení úrovně prospěchu žáka v průběhu delšího časového období. Závěrečné hodnocení je pak určitým stupněm hodnocení, kterým je zakončena výuka předmětu.
- *Hodnocení průběhu* je založeno na přímém pozorování výkonu právě tehdy, když probíhá, případně v období přípravy. Hodnocení momentálního výkonu, např. veřejného vystoupení, absolventského koncertu apod.

Největší podíl na hodnocení však pravděpodobně má hodnocení splnění požadovaného úkolu či dosažených výsledků (cca 65%), tedy kritériální hodnocení, dále se významnou měrou podílí hodnocení normativní (cca 20%), kdy hodnotíme žáky ve srovnání s druhými a zbylých 15% zbývá na hodnocení individuálního pokroku žáka.

8.1.2 Pravidla hodnocení

Pravidla pro hodnocení žáků musí být v souladu s vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, která upravuje hodnocení výsledků žáků na těchto typech škol. Tento dokument umožňuje hodnotit žáky známkou, slovně či kombinací obou způsobů. Na rozdíl od ostatních škol (základních či středních) se při klasifikaci žáků na ZUŠ používá čtyřstupňová klasifikační stupnice:

- 1 - výborný,
- 2 - chvalitebný,
- 3 - uspokojivý,
- 4 - neuspokojivý.

Celkové hodnocení na konci prvního a druhého pololetí používá stupně:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a).

Pokud je žák hodnocen v hlavním oboru stupněm prospěchu výborný a v žádném povinném předmětu nemá horší hodnocení než 2 a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů není vyšší než 1,5, pak žák prospěl s vyznamenáním. Jestliže škola užívá slovního hodnocení nebo kombinaci slovního hodnocení a klasifikace, pak je postup hodnocení upraven školním řádem.

V případě, že žák není hodnocen ani v jednom z předmětů stupněm prospěchu neuspokojivý, celkové hodnocení odpovídá variantě b) prospěl(a). Žák neprospěl v případě, že byl v některém povinném předmětu hodnocen stupněm prospěchu 4 – neuspokojivý, případně odpovídajícím slovním hodnocením. Tolik tedy k požadavkům státu k hodnocení prospěchu na základních uměleckých školách.

Cílem klasifikační stupnice je rozdělit žáky podle kvantity a kvality osvojených vědomostí, dovedností a návyků, podle míry jejich samostatnosti, aktivity a zájmu. Při hodnocení v oblasti umělecké hodnotíme kromě splnění požadavků s učebními osnovami také stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu, osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivé využití v praxi, kvalitu projevu, vztah žáka k uměleckým činnostem a zájem o ně, estetické vnímání a celkový přístup k uměleckému dílu.

Prvního klasifikačního stupně dosahují žáci, kteří si v plné hloubce i šířce osvojili předepsanou látku, samostatně přistupují k realizaci hudebních činností, projevují dlouhodobý a spontánní zájem o obor.

Druhý klasifikační stupeň označuje žáky, kteří mají velmi dobré předpoklady pro jednotlivé hudební činnosti, v podstatě plní požadavky učitele, avšak je u něj patrná menší aktivita, soustředěnost či soustavná práce. Dopouštějí se drobnějších chyb a jejich zájem o obor není příliš velký.

Průměrný žák vyžaduje větší péči učitele a klasifikujeme je **stupněm třetím**. Tito žáci nepracují soustavně a soustředěně, jejich znalosti, dovednosti a návyky nejsou na patřičné úrovni. V posledních letech není výjimkou, že jde o žáky s nízkou úrovní hudebních schopností, která je však kompenzována poměrně značným volným úsilím.

Čtvrtý klasifikační stupeň dostávají žáci, kteří se projevují nízkou úrovní hudebních schopností, kteří navzdory individuální péči učitele nejsou schopni soustavné práce. Jejich celkový vývoj zaostává za ostatními žáky. Obvykle se tyto žáci vyznačují také nižší pracovní morálkou.

Varianta slovního hodnocení (případně definování jednotlivých klasifikačních stupňů)

Klasifikační stupeň 1 – výborný:

- *Žák je v činnosti velmi aktivní, pracuje tvořivě a samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v souladu s osnovami v individuálních i skupinových projevech. Jeho umělecké vyjadřování je esteticky působivé, originální, procítěné a přesné. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Požadované učivo chápe uceleně, přesně a úplně, dokáže postihnout vztahy mezi nimi, uvádí věci do souvislosti. Samostatně uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů, v myšlení se projevuje logika a tvořivost, jeho ústní i písemný projev je přesný a výstižný, výsledky praktických činností jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen sebekontroly. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Má aktivní zájem o umění a úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus.*

Klasifikační stupeň 2 – chvalitebný:

- *Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a skupinovém projevu. Jeho umělecké vyjadřování je esteticky působivé a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Ovládá požadované učivo v podstatě uceleně, přesně a úplně, podle menších podnětů učitele samostatně uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, myslí logicky a správně, ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, výsledky jeho praktických činností mají drobné nedostatky. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc. Má aktivní zájem o umění a v požadované míře si rozvíjí svůj estetický vkus.*

Klasifikační stupeň 3 – uspokojivý:

- *Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a skupinovém projevu. Jeho umělecké vyjadřování je málo působivé, dopouští se v něm častých chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Při vykonávaných požadovaných činnostech projevuje nedostatky, které za pomoci učitele koriguje, při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Jeho myšlení je v celku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Jeho výsledky práce mají nedostatky. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních, nebo je při ní pasivní. Projevuje velmi malou snahu a zájem o uměleckou činnost a nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus.*

Klasifikační stupeň 4 – neuspokojivý:

- *Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Žák má závažné mezery při osvojování si požadovaného učiva, nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané poznatky při praktických činnostech, neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, přičemž tyto nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes pomoc a podporu. V činnostech je převážně pasivní, neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus.*

Aby hodnocení žáků nepřispívalo ke zhoršení vztahu mezi učitelem a žákem, případně ke zhoršení klimatu ve škole, je vhodné, aby učitel zajistil naplnění následujících požadavků.

Obecně platí, že:

- žák ví, co se má naučit a proč
- žák ví, co bude dělat proto, aby se něco naučil
- žák ví, jak bude prokazovat, že se něco naučil
- žák ví, podle kterých kritérií bude hodnocen
- žák může sám hodnotit vlastní pokrok.

8.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Základní umělecká škola duchovní hudby Frýdek – Místek zpracovává vlastní hodnocení školy zpravidla každoročně na přání zřizovatele. Mezi oblasti vlastního hodnocení školy patří:

- a) cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti
- b) posouzení, jakým způsobem škola plní cíle podle písmene a) s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech
- c) oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření
- d) účinnost opatření podle písmene c) obsažených v předchozím vlastním hodnocení

Mezi hlavní oblasti vlastního hodnocení školy patří:

- a) podmínky ke vzdělávání
- b) průběh vzdělávání
- c) podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- d) výsledky vzdělávání žáků a studentů
- e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- f) úroveň výsledků práce školy zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům